

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

CEMAL
SÜREYA

100
aşk şiiri

Antoloji

CEMAL
SÜREYA
100
aşk şiiri

100 Aşk Şiiri / Cemal Süreya

© 2016, İnkılâp Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret AŞ

Yayıncı ve Matbaa Sertifika No: 10614

Bu kitabın her türlü yayın hakları Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince İnkılâp Kitabevi'ne aittir. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının izni alınmaksızın, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Genel yayın yönetmeni Senem Davis
Yayınevi baş editörü Ahmet Bozkurt
Hazırlayan Zühal Tekkanat
Kapak tasarım Gökçen Yanlı
Sayfa tasarım Derya Balcı

ISBN: 978-975-10-3658-2

16 17 18 19 8 7 6 5 4 3 2 1
İstanbul, 2016

Baskı ve Cilt

İnkılâp Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret AŞ

Çobançeşme Mah. Sanayi Cad. Altay Sk. No. 8

34196 Yenibosna – İstanbul

Tel : (0212) 496 11 11 (Pbx)

İNKILÂP Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret AŞ

Çobançeşme Mah. Sanayi Cad. Altay Sk. No. 8

34196 Yenibosna – İstanbul

Tel : (0212) 496 11 11 (Pbx)

Faks : (0212) 496 11 12

posta@inkilap.com

www.inkilap.com

CEMAL
SÜREYA

100
aşk şiiri

Antoloji

Hazırlayan
Zühal Tekkanat

 İNKILÂP

Cemal Süreya

(Cemalettin Seber; 1931, Erzincan-9 Ocak 1990, İstanbul)

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Maliye ve İktisat bölümünü bitirmiştir. Maliye Bakanlığı'nda müfettiş yardımcılığı ve müfettişlik, darphane müdürlüğü, Kültür Bakanlığı'nda kültür yayınları danışma kurulu üyeliği, Ortadoğu İktisat Bankası yönetim kurulu üyeliği ve 25 yılı aşkın Türk Dil Kurumu üyeliği görevlerinde bulunmuştur. Yayınevlerinde danışmanlık, ansiklopedilerde redaktörlük, çevirmenlik yapmıştır. Ağustos 1960'tan itibaren yalnızca dört sayı çıkarabildiği Papirüs dergisini 1966-1970 arası kırk yedi, 1980-1981 arası iki sayı daha çıkardı. *Pazar Postası, Yeditepe, Oluşum, Türkiye Yazıları, Politika, Yeni Ulus, Aydınlık, Saçak, Yazko Somut, 2000'e Doğru*'da şiir ve yazıları yayımlandı.

İkinci Yeni şiirinin öncü ve kurucu şairlerinden olan Cemal Süreya'nın ilk şiirlerinde biçim kaygısının ağır bastığı yeni bir imge ve yeni bir söyleyiş peşinde olduğu görülür. Toplumsal olana ve insani öze ağırlık vererek ilerleyen bir şiire sahip olan Cemal Süreya, şiirini ince buluşların ve duygulanımların, yaşanan gerçekliğin, toplumsal ve kültürel birikimin kendine özgü söyleyişle bütünleştirmiştir.

İÇİNDEKİLER

Sevgilinin Halleri ■ Cemal Süreya	9
Erenköyü'nde Bahar ■ Yahya Kemal Beyatlı	18
Mavi Gözlü Dev, Minnacık Kadın ve Hanımelleri ■	
Nâzım Hikmet	19
Beklenen ■ Necip Fazıl Kısakürek	21
Bütün Yaz ■ Ahmet Hamdi Tanpınar	22
Ninnisiz ■ Fazıl Hüsnü Dağlarca	23
Serenad ■ Ahmet Muhip Dıranas	24
Leylim Leylim ■ Ahmed Arif	25
Yerçekimli Karanfil ■ Edip Cansever	28
Yeis ■ Sait Faik Abasıyanık	29
Kal ■ Hâmit Macit Selekler	30
Şafakta ■ Ahmet Haşım	31
Anlatamıyorum ■ Orhan Veli Kanık	32
Firari ■ Faruk Nafiz Çamlıbel	33
“Ne Böyle Sevdalar Gördüm, Ne Böyle Ayrılıklar” ■	
İlhan Berk	34
Gizli Sevda ■ Behçet Necatigil	35
Karıma ■ Oktay Rifat	36
Üçüncü Şahsın Şiiri ■ Attilâ İlhan	37
Geçmiş Yaz ■ Yahya Kemal Beyatlı	39

Elinle ■ Sabahattin Kudret Aksal	40
Uyan ■ Metin Eloğlu	41
Ben Sana Teşekkür Ederim ■ Ülkü Tamer	42
O ve Ben ■ Sait Faik Abasıyanık	43
Nerdesin ■ Ahmet Kutsi Tecer	44
Kadınlar ■ Cahit Külebi	45
Saat 21-22 Şiirleri ■ Nâzım Hikmet	48
Serenad ■ Cahit Sıtkı Tarancı	50
Mariyya ■ Asaf Hâlet Çelebi	51
Kan Uyku ■ Turgut Uyar	52
Hikâye ■ Cahit Külebi	53
Yüzük ■ Ülkü Tamer	55
Türkân İçin ■ Oktay Rifat	56
Yanık Hava ■ Ceyhun Atuf Kansu	57
Zenci Şiirleri ■ Ercümen Behzad Lâv	59
Marikula Doğur ■ Sait Faik Abasıyanık	60
Portre ■ Cahit Sıtkı Tarancı	61
Senfoni ■ Turgut Uyar	62
Seni Düşünüyorum ■ Melih Cevdet Anday	63
Hatıra ■ Ahmet Muhip Dıranas	64
Seni Anmakla Artıyorum ■ Kemal Özer	65
Sevgi Duvarı ■ Can Yücel	66
Hırs ■ Necip Fazıl Kısakürek	67
Sonnet ■ İlhan Berk	68
Ülke ■ Cemal Süreya	69
Söz ■ Orhan Veli Kanık	71
Ateşe Dönük ■ Ömer Faruk Toprak	72
İthaf ■ Necati Cumalı	74
Parıltı ■ Ahmet Haşım	76

Göge Bakma Durağı ■ Turgut Uyar	77
Serenad ■ Celâl Sılay	79
İnfilâk ■ Edip Cansever	80
Onar Mısra ■ Yaşar Nabi Nayır	81
İki Şey ■ Cemal Süreya	82
Yetişir ■ Ziya Osman Saba	85
Desem ki ■ Cahit Sıtkı Tarancı	86
Kılıç ■ Ece Ayhan	88
İlk ■ Sezai Karakoç	89
Ne Söylenmişse Sevmek ■ Turgut Uyar	90
Mariyya ■ Asaf Hâlet Çelebi	91
Bir Soyguncunun Yüzü ■ Ülkü Tamer	92
İlk Aşk ■ Cahit Sıtkı Tarancı	95
Sonnet ■ İlhan Berk	96
Şimdi Sevişme Vakti ■ Sait Faik Abasıyanık	97
Aç Kapıyı Ben Geldim ■ Berin Taşan	99
Ben Sana Mecburum ■ Attilâ İlhan	100
Semira'ya Gece Yarılarından Sonra Yazılmış Delice	
Mektuplardan ■ Tevfik Akdağ	102
Odun ■ Metin Eloğlu	103
Şayet Aşk ■ Behçet Necatigil	105
Telefon ■ Oktay Rifat	106
Sığınak ■ Ahmet Oktay	108
İstanbul ■ Cahit Külebi	109
Sevdaya mı Tutuldum? ■ Orhan Veli Kanık	110
Karadut ■ Bedri Rahmi Eyüboğlu	111
San ■ Cemal Süreya	112
Buz Gibi ■ Edip Cansever	113
Can Yoldaşı ■ Başaran	114

Âşıkane'den ■ Mehmed Kemal	115
Savrulup Gittiği ■ Gülten Akın	116
Hannelise ■ Attilâ İlhan	117
Senin Yanında ■ Zeki Ömer Defne	118
Kav ■ Sezai Karakoç	119
Sitem ■ Bedri Rahmi Eyüboğlu	122
36.7 ■ Melih Cevdet Anday	123
Kara Seveda ■ Baki Süha Ediboğlu	124
Donmuş Dallarda Çiçek ■ Behçet Necatigil	125
Bir Acayip Duygu ■ Nâzım Hikmet	126
Kayıp Seveda ■ Cahit Külebi	128
Birisi ■ Nahit Ulvi Akgün	129
Eski Bakır ■ Ahmet Oktay	130
Aşk ■ İlhan Berk	132
Güzin'in Gençlik Yılları ■ Salâh Birsell	133
Uzakta ■ Necati Cumalı	134
Od ■ Arif Damar	135
Güneş Saati'nden ■ Necati Cumalı	136
Evadoksiya ■ Muzaffer Tayyip Uslu	137
Aşk İklimi ■ Talip Apaydın	138
İnce Elek ■ Metin Eloğlu	139
Anış ■ Oktay Rifat	140
Vuslat ■ Yahya Kemal Beyatlı	141
Tentation ■ Özdemir Asaf	143
Şiirler Şiiri ■ Salâh Birsell	144

SEVGİLİNİN HALLERİ

Divan şiiri imparatorluğun şiiridir. İmparatorluğun yarattığı bir çeşit gurur duygusunu geliştirir. Divan şiirindeki aşk teması hep parıltılı bir geniş zaman içinde döner. Sevgili, ganimetle, kıymetli taşlarla ya da silah çağrışımlarıyla nitelendirilir. Hükümdardır sevgili, padişaktır. *Neşat*'ı da *gam*'ı da o dağıtır. Daha doğrusu şair neşatı da gamı da bir yerde ona bağlar. Fuzûlî'nin lirizmi, Bâkî'nin renkliliği, Nefî'nin özseverliği, Nâbî'nin bilgeliği, Şeyh Galip'in inceliği, Nedim'in uçarılığı gider hep aynı imparatorluk gururuna yaslanır; sevgiliyi onun içinde değerlendirir. Binlerce *tegazzül*'den anlaşılıyor ki şair kurulu düzenden memnundur; kurulu evren düzeninden, kurulu hayat düzeninden, kurulu imparatorluk düzeninden. Çok defa sevgiliyle onaylar bu düzeni. Geniş zamanın rahatlığı içinde.

Özellikle imparatorluğun büyüme ve yayılma dönemlerine rastlayan XVI. yüzyıl (Fuzûlî, Hayalî, Bâkî, Ruhi-i Bağdadî) ve XVII. yüzyıl (Nefî, Nâbî) Divan şairlerinde buna daha çok tanık oluyoruz. Bir bakıma kuruluş süreci içine giren XV. yüzyılın bazı şairleri için de aynı şeyi söyleyebiliriz. Oysaki daha önceki yüzyılda yazılan şiirlerde gelecek zamana dönük, öngörücü (*prophétique*) bir davranış vardır. XVIII. yüzyıl şiiri ise, duraklama çağı içinde olgunlaşmış, doruğa yükselmiş bir sanatın humour'unu yaşatır (Nedim, Şeyh Galip). Sevgilinin halleri bu yüzyıllarda birbirine göre bazı farklılıklar gösteriyor elbet, ama genel olarak bunlar hep aynı çizgide birleşiyor. Aslında Divan şiiri için, sevgilinin halleri yerine, sevgilinin konumları

desek daha yerinde olacak. Bir ide'dir sevgili. Bir kafiye, bir biçim, bir uyum, bir köşedir. İnsani olandan sıyrılmış, saf estetik planda var olmuştur. Kadının köleliğidir Divan şairlerinde bu tutumu yaratan. Sevgili, yalnız bir kadın değil, zenginlik, görkem, hâkimiyettir aynı zamanda. *Şîrler pençe-i kahrımda olurken lerzan / Beni bir gözleri âhûya zebun etti felek.* Divan şiiri bir hükümdar şiiridir, hükümdar adına yazılan bir şiirdir. Şair, *bağ-ı dehrin hem baharın hem hazanın* görmüş bir kişidir, *bay'*dır, ama sevgilinin karşısında *geda* olurur. Ancak bu *geda*'lık aynı zamanda, hatta mutlak surette, şairin *bay*'lığını onaylamaktadır. Dikkat edilirse Divan şiirinde belli bir kadın için yazılmış şiir yoktur; adı da yoktur sevgilinin. Onun değil, şiirin nitelikleridir söz konusu olan. Ve asıl önemli olan yine şairin kendisidir. Görkemli bir gramerdir Divan şiiri; gazel, kaside. Bir minyatür sanatıdır. Bir dokuma sanatı. Biçimlerin mimari anlamda oranlarını arar. Bu bakımdan sevgili de birtakım oranlar halinde görünecektir. Psikoloji yoktur. Erotizm yoktur. Şiirin teşrifatı ve görgü kuralları içinde döner her şey, bu arada sevgili de. Simgeler arası bir hareket vardır. Ve o simgeler ilişkin oldukları gerçeklerden, daha doğrusu gerçek parçalarından iyice kopukturlar. Bütün Divan şairleri aynı sevgiliye tutkunsurlar sanki. Çünkü tek bir sevgilide olanı değil, çağın ortak beğenisine göre üstünde bütün güzellikleri taşıyan varsayılmış bir sevgilide olması gerekeni anlatmaktadırlar; sevgiliyi değil, sevgili kavramını anlatmaktadırlar. Bazen bu sevgilinin kadın mı erkek mi olduğu, hatta insan mı değil mi olduğu bile belli olmaz. Özellikleri benzetildiği şeylerden parça parça anlaşılır. *Büt-i tersâ'*dır o, *bî-rahm'*dır, *servden bâlâ'*dır, zülüfleri *küfr-i zülf*'dür hep, kâkülleri *kâkül-i müşgi*, dişleri *behanesiz gevher*, sözleri *şehd ile şekker*.

Tanzimat şiirindeki yenileşme hareketi belirsiz bir öz getirmeye çalışır. Batı şiiri örneğine bakarak (Ancak elbet o çağa göre eskimiş Batı şiiri söz konusu burada. Namık Kemal Paris'e kaçtığı yıl Beaudelaire'in ölüm yılıdır [1867]. Tanzimatçıların

hatta Servet-i Fünûncuların hemen hiçbirinin Beaudelaire gibi bir şairin varlığından haberleri olmadığı anlaşılmaktadır.) şiirde bir reform yapma çabası içindedir Tanzimatçılar. Beyit'in yıkılması ve şiirsel yükün bütün yapıya yayılması da şairin çalışmasını değiştirir. Ayrıntılar önem kazanmaya başlar. Yine Batı edebiyatının etkisi ile bazı yeni kavramlar girer şiirimize. Bununla birlikte Tanzimat şairlerinin aşk şiirlerinde genellikle Divan şairlerinin yörüngesinden pek fazla çıkmadıkları görülmektedir. Ziya Paşa'daki sevgili kavramı –onda böyle bir kavram pek yoktur ya– sıkı sıkıya Divan şiirinin güzel anlayışına bağlıdır. Namık Kemal yeni kavramları, yeni olanakları daha çok vatanperverâne şiirlerinde kullanmış, hakîmane şiirlerinde ve aşk temasını işlediği şiirlerinde eski şiir geleneğini sürdürmüştür. Abdülhak Hamid ve Rezaizade Mahmut Ekrem'de ayrıntının aşk temasına doğru da genişlediği görülüyorsa da, bunun sağlam ve sürekli bir eğilim olmadığı açıktır. Hele Muallim Naci'de aşk tamamiyle Divan şiiri anlayışı içindedir. Zaten Tanzimat şiirinde aşkın büyük bir ağırlığı yoktur. Gerilerdedir aşk. Bununla birlikte sevgili yeryüzüne inmiştir artık. Lak'ta da Kaskat'ta da olsa onunla randevular sağlanabilmektedir. Bir adı vardır. Artık hükümdar padişah değildir. Siyasal ve yönetici kadroda yer almış aristokrat bir Osmanlı aydınının sevgilisidir: *Nedime-i vicdan*'dır. Kadındır. Yürür. Çocukları vardır. Ablasının yüzünden bile söz açabilirsiniz: ablasının yüzü armudîdir, kendisinininki rond.

Servet-i Fünûn şiiri ise Tanzimat'la başlayan öz girişimini geliştirmeyi bir yana bırakarak birdenbire aşırı bir biçim araştırmasına girer. Servet-i Fünûn şiirindeki güzel, son derece romantik bir kalem efendisinin uzaktan uzaktan hayran olduğu bir kadındır: zayıf, solgun, uzun saçlı, veremli sanılabilen, İstanbullu, Boğaziçi'nde bir köşkte oturan, öpüşmeyen yine de aslında pek edilgin olmayan... Edilgin olan erkektir daha çok; kibarlık ve efendilik yapayım derken biraz efemineleşir. “Muttasıl kanamak”tır onun için “aşk-u hayat”. Kadına ise

iğne batırırsanız kan çıkmaz; belirgin bir yüzü, bir sesi yoktur. Sisler içindedir. (Buna karşılık sevgili olmayan baştan çıkarıcı kadınlar hayatla dolu, canlı, kanlı, şen şakrak kimselerdir.) Sürekli ve ince bir sızıdır aşk. İnsanlardan uzakta: *Yalnız ikimiz / Yalnız ikimiz bir de o mâbude-i şî'rim...* Sevgililer insanlar tarafından görülmemek için silinmeyi tercih edeceklerdir: *Bir ömr-ü muhayyel / Hani gülbünler içinde / Bir dalgacığın ömrü kadar zail-ü muğfel / Bir ömr-ü muhayyel...* Uzaklardan gelen bir piyano sesi vardır. Servet-i Fünûn sevgilisi fizyolojik bir kısılma ya da terli bir titreme nedir bilmez. Çevresindeki dekorla vardır. Dekor onun akrostişidir, güzelliğidir, ana unsurudur. Estetik, hayatı içlemektedir. Üstelik hayatın tersidir. Aşk şiirlerinde hayatı orospular, ayağı karıncalı kenarın dilberleri temsil etmektedir. Hayat pistir, sakıncalıdır, katlanılmaya değmezdir. İnsan temiz kalmalıdır. Servet-i Fünûn şiirinde kaç yıldır yanıp tutuşan sevgiliyle, kazara, dört duvar arasında yalnız kalınsa, yapılacak tek şey onu bahçeye çıkarmak ve “yıldızların altında”ki haşmeti, ruhlar uyurken seyretmektir. Sevgili sonsuz bir “bıkr- afif”tir. Erkekse kadınla hiç yatmayacaktır. Belki de bunun için hiç çocuğu olmayacaktır Servet-i Fünûn şiirinin. O şiiri çocuklar değil. Celâl Sahir Erozan gibi titrek kardeşler sürdürmeye çalışacak ve başarısızlığa uğrayacaklardır.

Aşkın büyük bir tutku olması ya da büyük bir tutku halinde şiire akması ilk Yahya Kemal ve Ahmet Haşim’le başlamıştır. Erotizmin şiirimize girer gibi olması da yine bu iki şairle olmuştur diyebiliriz. Sevgiliyle yatılabilmektedir artık. Ağzında kanlı bir gül vardır sevgilinin, öptükçe susatan bir tuz vardır. Busenizle ağzını kilitleyebilirsiniz, karanlık bir el uzanarak sizi vuslatın içine çekebilir. Yahya Kemal’de sevgili çok diri ve çok dişi bir kadındır. Boğaziçinde büyük ve adı belli bir köşkte oturur. Güç ulaşılır bir kadındır. Aristokrat ve cana yakındır. Afet’tir. Ne var ki vuslat demi geçmişte kalmıştır. Yaşanmış olan, sanki bir daha yaşanmayacak gibidir. Ayrılığın acısından çok anıların tadı içinde kalır şair. Bu bakımdan onun aşk şiirle-

ri ile Osmanlılık görüşü arasında tam bir tutarlılık vardır. Zaferler geride kalmıştır, ama zaferdir onlar, unutulmayacaktır. Sevgili tek adamın sevgilisi değildir, herkes tarafından sevilen, özlenen biridir. Bir saltanatın güzelliğidir o, geçmiş zamanın parıltısıdır, özüdür. Ahmet Haşım kıskançtır, utangaçtır; sevgilinin kim olduğunu, nerede oturduğunu söylemez; aşk iradesinin dışında işlemektedir, iksirdir, dönüşsüz bir karanlığa çeker insanı, daha doğrusu onu.

Hececilerde ise sevgilinin bazan aristokrat ya da yarı aristokrat bir İstanbullu, bazan köy kızı olduğu görülüyor. Sözelimi Gaziantep’li ya da Erzurumlu bir sevgili yoktur. İstanbullu sevgiliye hazin bir sonbahar akşamı rastlanır, sonra izi kaybedilir, günün birinde Yakacak’ta yazlıkta olduğu öğrenilir. Köylü sevgili ise elma yanaklıdır, yaşmaklıdır. Sağlık ve neşe durumunun iyice yerinde olduğu özellikle belirtilir. Bununla birlikte köylü kızına karşı birinci şahıs ağzından aşk şiiri söylemekten çekinilir genellikle. Ona Çoban Ahmet âşıktır, şair bunu üçüncü şahıs olarak, bir tanık olarak anlatır. Böylece hece şairi köyden, yani Cumhuriyetin eyleminden bahsetmiş olmakta, milletvekilliği görevini yerine getirmektedir.

Yahya Kemal ve Ahmet Haşım’dan sonraki dönemde aşk şiirinin birdenbire büyük bir düşüş gösterdiğini görüyoruz. Hele ilk hececilerde (Halit Fahri Ozansoy, Yusuf Ziya Ortaç, Orhan Seyfi Orhon) aşk teması iyice kuru ve yapmacıktır: *Penceresi açık mıdır? / Göğsü açık saçık mıdır?*. İçlerinde yalnız Faruk Nafiz Çamlıbel’de coşku-öncesi diyebileceğimiz bir zenginlik, bir kıpırdama vardır.

Hecenin ikinci kuşağı ise (1900-1910 doğumlu olanlar) çok daha derli topludur. Bugün yaşayan da onların şiirleridir. Necip Fazıl Kısakürek, Ahmet Hamdi Tanpınar, Kemalettin Kamu, Ahmet Muhip Dıranas, Ahmet Kutsi Tecer. İkinci Dünya Savaşı’nın hemen öncesine rastlayan dönemde bu şairler aşk

temasını değişik ve güzel biçimlerde işlemişlerdir. Hecenin do- ruğudur onlar. Necip Fazıl'da kadın bir sanrıdır ve dünyadan kaçmak isteğinin bir ayrıntısıdır. Büyük ve mistik karanlığın içinde akan bir sudur kadın. Bir takvim denizine hicret eder- ken yanında götürmek isteyeceği mekân'la ilgili tek şeydir ve bir şefkat mırıltısıdır. Ahmet Hamdi Tanpınar'da ise sevgili doğanın hareketsizliğini güzelleştiren, zaman zaman da kuran bir iç unsur, bir aydınlık belirtisi oluyor; yaşananı durduran, ânı sürdüren bir serinlik. Ahmet Muhip Dıranas hoş ve an- latılmaya değer yönlerinden yaklaşır sevgiliye; yaşamının ve şiirin ritmidir onda kadın; şarkıdır. Ahmet Kutsi Tecer için ise sevgili önceleri belirsiz bir düş iken, sonra sonra perdeler kalk- mış, onun daha çok şefkat duyulacak bir kasaba tazesini olduğu anlaşılmıştır.

Yedi Meşaleciler'de ise savaş öncesinin kötümser psikolojisi var bu yönden: Sabri Esat Siyavuşgil çektiği manzara fotoğraf- larına bazan kadınları da almakta, Cevdet Kudret çocuk me- lankolisi ile ölüm korkusu arasında gidip gelirken aşka vakit bulamamakta, Yaşar Nabi'nin yüreği "usulca kıvıldamakta", Ziya Osman "meşru sevgili"yi aramaktadır.

Hecenin ikinci kuşayıyla yaşıt olan Nâzım Hikmet şiirinin anla- tım ve özüyle büyük bir çıkış yapmıştır. Aşk Nâzım Hikmet'te şiiri besleyen ve insanî olanı büyük ölçüde geliştiren bir unsur- dur. Bir dava adamıdır o. Hayatı ve her şeyi merkezdeki büyük özlemde billûrlaşır. Bu arada aşk da yerini alır. Aşka arkadaş- lık, dostluk, dayanışma unsurunu ilk katan şairimiz Nâzım Hikmet'tir. Karı ile sevgili ilk defa onda birleşiyor. Umudun, beklemenin, yaşama özleminin simgesidir aşk. Hapishanede yazdığı şiirlerdeki aşk teması çok ilginçtir bu bakımdan: sanki işe gitmiştir de dönecektir, sanki iş için başka bir kente gitmiş- tir de dönecektir, karısı onu beklemektedir; gergefinin başında bekleyen bilge Ulyse'sin karısı gibi.

1940 yıllarındaki şiir devrimi küçük insana eğildiğinden sevgili de halktan seçilmeye başlamıştır. Sevgili artık her şeyiyle somut, yüreğimizde yaşayan bir insandır, herhangi bir kadındır. Toplumsal sınıfı değişmiştir. Bazan bir şoförün karısıdır, bazan rejide çalışan bir işçidir, bazan okumuş bir memur kızıdır. Bazan da şairin kendi karısıdır. Gerçek bir insandır, erdemleriyle, kusurlarıyla, güzelliğiyle, çirkinliğiyle. Şarkı söyler, sesi güzel olmasa da. Mutfağa girer, fasulye pişirir. Abdülhak Hamid'in Lakta Kaskat'ta randevu verdiği, Yahya Kemal'in, oturduğu köşkün önünden sandalla geçtiği, Necip Fazıl'ın mezarında bir taş olup beklediği kadın artık o eski kadın değildir, onunla bir otel odasında bir gece geçirmek mümkündür şimdi. Şiirdeki kadının bazan orospu olduğu, başka erkeklerle düşüp kalktığı da görülür; kendisine tutkun erkeğe gösterdiği iltifat, ona ayrı bir muamele uygulamakla gerçekleşir. Divan şiirindeki parlak geniş zaman bitmiş, Tanzimat'tan Yahya Kemal'e kadar uzayan geçmiş zaman bitmiş, İkinci Dünya Savaşı sonunun kötümserliğini yansıtan bir şimdiki zaman başlamıştır. Bu kötümserlik şaire ayrıntı adalarına çekilmek, dünyaya ondan bakmak merakını kazandırmıştır. Eleştiricidir ve eleştirisini oradan yapar. 1940-1955 yılları arasında yazılan şiirlerde aşk teması o kadar önemli değildir. Bunun bir nedeni, bu dönemdeki şairlerin daha önceki şiirde kullanılan temalardan uzaklaşma çabalarında, eski şiir ne değilse onu yazma tutkusuna içine girmelerindedir. Duyarlıkla birlikte aşkın kendisi de yıkılmaya çalışılmıştır. Çoğunca aşk küçümsenmiş, bir sokak hovardalığına indirgenmek istenmiştir. Bu bakımdan Garip şiirini izleyen birçok şairin tutumları, aşk konusunda da eski biçimlerin tersini uyguladıklarından, bütün bütüne biçimci bir görünümde olmuştur. Ancak bu durum fazla uzun sürmemiş, 1940'dan 1967'ye kadar uzanan süre içinde aşk şiiri kendisine yeni yollar aramış, dal budak salarak birçok yönden gelişmeye başlamıştır. Özellikle 1955'lerden sonra yazılan şiirlerde aşk teması yeni yükler, yeni zenginlikler kazanmıştır.

Yukarıda Yahya Kemal ve Ahmet Haşim’de erotizmin ilk belirtilerine işaret etmiştik. Ancak erotizmin şiirimize zengin ve şairden şaire farklı farklı şekillerde girmesi 1950-1955 yıllarından sonra olmuştur. Cinsel gerilime, hatta cinsel birleşmeye iyice yaklaşmaktadır bugünün şairi. “İnsan sevdiğiyle yatmayacak da kiminle yatacak?”dır. Türk toplumu toplumsal değerlerinin ve yasaklarının büyük bir kısmını cinsellik üstüne kurmuştur. Erkek ve kadın birbirini uzak ve yabancı birer yaratık gibi görmektedir. Kadınla erkek arasındaki cinsel gerilim başka ülkelerdekine göre çok yüksektir Türkiye’de. Kadın da erkek de kundaktan itibaren erotik duygular içinde yetişmektedir. Bu bakımdan erotizmin edebiyatımızda bulunmaması çok büyük bir eksiklikti. (Eski edebiyatçı bu açıdan oldukça ikiyüzlüydü. Estetik adına hayatın tersini yazmakla büyük bir yanlışlık içindeydi. Sözgelimi takma adla *Kaymak Tabağı*’nı yazan Mehmet Rauf’un kendi adıyla yayımladığı *Eylül* romanında gözyaşından, düşten başka birşey bulamazsınız.)

Öte yandan Nâzım Hikmet’i ayırık tutarsak, İkinci Dünya Savaşı’ndan önce yetişmiş şairler toplum düzeniyle bir uzlaşma içindeydiler. 1940’dan sonra ise temelde toplum düzenini reddetme eğiliminde olmuştur şair. Bu dönemde belirmiş, kendini kabul ettirmiş bütün şairlerin hemen hepsi böyledir. Gerçi bu red, bazen kaçma, bazen alaya alma, bazen yerleşik değerleri ufak ufak yıkma şeklinde belirmiştir, ama şair temelde hep bu red tavrı içindedir. Öyleki 1940’dan sonra şairlerimizi uzlaşanlar ve uzlaşmayanlar diye ayıramayız, çünkü hemen hemen hiçbirisi uzlaşmamaktadır; belki ülkücüler ve ülkücü olmayanlar diye ayırabiliriz. 1940-1960 yılları arasındaki şiirde aşk teması hem ülkücü olanlarda, hem olmayanlarda toplum düzenine karşı bir başkaldırma haline dönüşmüştür. Dünyanın ve hayatın değişmesini isterken şair, eski ve çürümüş gördüğü bugünkü toplumun manevi değerlerinden değil, en sürekli, en yalın maddi değerlerden hareket etmiş, her şeyi öfkeli bir biçimde eleştirirken bu sonuncuları güzellemeye çalışmıştır. Bu dünya-

dan istediği dünyaya sadece hiç değişmeyen değerleri taşıyacaktır da ondan.

Yeni şiirimizdeki sevgilinin özelliklerinden biri de onun şairin karısı olmasıdır dedik, buna daha çok savaşçı, lkc şiirlerde rastlıyoruz. Nâzım Hikmet’le başlıyan bu eğilim sonraları yaygınlaşmış, birçok şairde görülmüştür. Gerçi Abdülhak Hamid’in *Makber*’inde de sevgili ile karı birleşmiş gibiydi, ancak gerçekte öyle değildir, *Makber*, Abdülhak Hamid’in karısı Fatıma hanıma yazdığı bir mersiye. Recaizade Ekrem’in oğluna yazdığı Nijad’ın Hicranı gibi bir şiir. Hayatın ve dünyanın değiştirilmesini isteyen yeni şair sevgiliyi en yakın kimse, bir çeşit silah arkadaşı olarak görmek için ona karı niteliği tanımaktadır, ya da karısını sevgili nitelikleri içinde görmek istemektedir. Oktay Rifat’a göre damalı örtüde bir kse çorba gibi buğulu bir lezzettir karıkocalık. Melih Cevdet, aşkları ve arkadaşlıkları yanyana düşünür.

Kitaba aldığımız 100 şiirin hemen hepsi 1923’den, büyük çoğunluğu 1940’dan sonra yazılmıştır. şiirleri herhangi bir sıraya göre değil, serpiştirerek koyduk. şairlerin eğilimlerini belirten şiirleri seçmeye dikkat ettik. Okunduğu zaman genel çizgilerdeki ortaklık dışında çok değişik şiirler yazılmış olduğu görülecektir son kırk yıl içinde.

Klasik, romantik, patalojik ynsemeler taşıyan aşk şiirleriyle lkc, savaşçı şiirler yanyana.

Cemal Süreya
Ağustos 1967

ERENKÖYÜ'NDE BAHAR

Cânan aramızda bir adındı,
Şîrin gibi hüsn ü âna unvan,
Bir sâhile hem şerefti hem şan,
Çok kerre hayâlimizde cânan
Bir şi'ri hatırlatan kadındı.

Doğmuştu içimde tâ derinden
Yıldızları mâvi bir semânın;
Hazziyla harâb idim edânın,
Hâlâ mütehayyilim sadânın,
Gönlümde kalan akislerinden.

Mevsim iyi, kâinat iyiydi;
Yıldızlar o yanda, biz bu yanda,
Hulyâ gibi hoş geçen zamanda
Sandım ki güzelliğin cihanda
Bir saltanatın güzelliği idi.

İstanbul'un öyledir bahârı;
Bir aşk oluverdi âşinâlık...
Aylarca hayâl içinde kaldık;
Zannımca Erenköyü'nde artık
Görmez felek öyle bir bahârı.

Yahya Kemal Beyatlı

MAVİ GÖZLÜ DEV, MINNACIK KADIN VE HANIMELLERİ

O mavi gözlü bir devdi.
Minnacık bir kadın sevdi.
Kadının hayali minnacık bir evdi,
bahçesinde ebruliii
hanımeli
açan bir ev.

Bir dev gibi seviyordu dev.
Ve elleri öyle büyük işler için
hazırlanmıştı ki devin,
yapamazdı yapısını,
çalamazdı kapısını
bahçesinde ebruliii
hanımeli
açan evin.

O mavi gözlü bir devdi.
Minnacık bir kadını sevdi.
Mini minnacıktı kadın.
Rahata acıktı kadın
yoruldu devin büyük yolunda.
Ve elveda! deyip mavi gözlü deve,
girdi zengin bir cücenin kolunda
bahçesinde ebruliii
hanımeli
açan eve.

BÜTÜN YAZ

Ne güzel geçti bütün yaz,
Geceler küçük bahçede...
Sen zambaklar kadar beyaz
Ve ürkek bir düşüncede,
Sanki mehtaplı gecede,
Hülyan, eşiği aşılmaz
Bir saray olmuştu bize;
Hapsolmuş gibiydim bense,
Bir çözülmez bilmecede.
Ne güzel geçti bütün yaz,
Geceler küçük bahçede.

Ahmet Hamdi Tanpınar

NİNNİSİZ

Uykular gibi dolar gözlerime
Meçhul beldelere ait tavus tüyü
Sen benim çocuğum nerdesin
Kırk haramilerin götürdüğü...

Kuşların döndüğü vakitlerde,
Mes'ud dalları ağaçların.
Sen benim çocuğum nerdesin
Ki, sürünmekte saçlarıma saçların?

Mesafeler ki beni davet eder
Uzak arkadaşların evleri kadar geniş.
Sen benim çocuğum nerdesin,
Aşka ve cesarete gitmiş?

Karanlığa aşinalık duyarım,
Hâtıraların kaybolduğu yerde.
Sen benim çocuğum nerdesin?
Başka çocuklar var bahçelerde?

Fazıl Hüsnü Dağlarca

SERENAD

Yeşil pencereden bir gül at bana,
Işıklarla dolsun kalbimin içi.
Geldim işte mevsim gibi kapına.
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiğ.

Açılan bir gülsün sen yaprak yaprak
Ben aşkımla bahar getirdim sana.
Tozlu yollarından geçtiğim uzak
İklimden şarkılar getirdim sana.

Şeffaf damlalarla titreyen, ağır
Goncanın altında bükülmüş her sâk;
Seninçin dallardan süzülen ıtır,
Seninçin yasemin, karanfil, zambak...

Bir kuş sesi gelir dudaklarından;
Gözlerin gönlümde açar nergisler,
Düşen bir öpüştür yanaklarından
Mor akasyalarla ürperen seher.

Pencerenden bir gül attığın zaman
Işıklarla dolacak kalbimin içi.
Geçiyorum mevsim gibi kapından
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiğ.

Ahmet Muhip Dıranas

LEYLİM LEYLİM

Leylim leylim, dünyamızın yarısı
Al-yeşil bahar,
Yarısı kar olanda
Gene kavim-kardaş, can-cana düşman,
Gene yediboğum akrep,
Sarı engerek,
Alnımızın aklığında puşt işi zulüm
Ve cânım yarı geceler,
Çift kanat kapılarına karşı darağaçları,
Mahpusâne çeşme
Yandan akar olanda,
Gelmiş, yoklamış ecel
Kaburgam arasından.
Yoklasın hele...

Çağıdır can dayanmaz,
Çağıdır, en çatal, en âsı
Cehennem koncası memelerinin.

Çağıdır, kırk gün kırk gece
Kolların boynuma kemend
He cânım, kötüye inat.
Vaaah ki ne desem,
Kurşunları namlulara sürülü,
İk'elleri kan,
Devriyeler uykumuzu yıkar olanda,
Alır yüreğim:

Yankın yasak, aynalara.
İnemem, bahçanda talan,
Tam, boş yanı bu, derim namussuzun
Tam, bıçağım cehennem gibi güzelken
Aklıma düşüyorsun,
Ellerim arık...

Bilmiş
Bütün zula'lar,
Eğri hançer, kara mavzer, kan pusu.
Ve insan düşüncesinin o en orospu,
O en ayıp, frengili yemişi,
Çıldırılmış uranyum,

Bilmiş,
Bilsinler.
Sana nasıl yandığımı
Uuuuyyy gelin...

İşte kan tutmuş korsanlar,
Haramla beslenmiş, azgın,
Düzmece peygamberler
Ve cüceleri,
Ve iğdiş ve aptal kölelerine karşı,
İşte bir kez daha,
Bu can bendeyken,
Delin, divanenim işte,
Uuuuyyy gelin...

Bu yasaklar,
Firavun kalıntısı.
Yoksun,
Akdan-karadan,
Gizline, cânêvine kurulu faklar,
Gün ola, umut kesip korkunç yetinden
Murdar tutkusuna dünyasızlığın,
Gün ola, düşesin bekler.
Düşme!...
Ölürüm.
Gözlerinden, gözlerinden olurum

Leylim leylim,
Ayvalar, nar olanda,
Sen bana yâr olanda.
Belâlı başımıza
Dünyalar dar olanda...

Ahmed Arif

YERÇEKİMLİ KARANFİL

Biliyor musun az az yaşıyorsun içimde
Oysaki seninle güzel olmak var
Örneğin rakı içiyoruz, içimize bir karanfil düşüyor gibi
Bir ağaç işliyor tıkr tıkr yanımızda
Midemdi, aklımdı şu kadarcık kalıyor

Sen o karanfile eğilimsin, alıp sana veriyorum işte
Sen de bir başkasına veriyorsun daha güzel
O başkası yok mu bir yanındakine veriyor
Derken karanfil elden ele.

Görüyorsun ya bir sevdayı büyütüyoruz seninle
Sana değiniyorum, sana ısınıyorum, bu o değil
Bak nasıl, beyaza keser gibisine yedi renk
Birleşiyoruz sessizce.

Edip Cansever

YEİS

Akşamüstleri geliyor
Tam insanlar işten çıkarken.
Salkım salkım tramvaylardan
Bir güzel çocuk yüzüyle gülümsüyor
Namussuz, akşam üstleri geliyor.

Neremden yakalıyor; bilmiyorum
Ben tam sevmeye hazırlanırken
On altı yaşındaki sevgilimi.
Elini elimde tutmak
Yirmi dört saatte bir
Sıcak bir laf dinlemek isterken...
Rezil... Tam o saatlerde geliyor.

Sait Faik Abasıyanık

KAL

Gün soldu, vakit geç, gitme bırak, kal
Omuzlarında şal, başında örtü,
Odamda hülyalı bir akşamüstü
Gölgeler içinde renk ve dudak kal.

Gidersen sana da kırılacak, kal
–Gönlüm ki, böyle her gidene küstü–
Ve deme “buradan bir akşamüstü
“Giderken ardımda hıçkırarak, kal!”

Madem, günlerimiz, sevgilim, kısa,
Madem, dudakların yandığı lâhza
İçin ruhumuzda bir özleyiş var,

Kal, çizsin hülyamız mat ufkumuza
Gümüşlü sabahlar, altın akşamlar,
Soluk bir gül ıtrı gibiyken bahar...

Hâmit Macit Selekler

ŞAFAKTA

Dönsek mi bu aşkın şafağından
Gitssek mi ekaalîm-i leyâle?
Bizden daha evvel erişenler
Ağlar bugün evvelki hayale.

Dönmek mi? Ne mümkün geri dönmek
Düştüyse gönüller bu melâle?
Bir eldir ufuklardan uzanmış
Zulmet bizi çekmekte visale...

Ahmet Haşim

ANLATAMIYORUM

(moro romantico)

Ağlasam sesimi duyar mısınız,
Mısralarımda;
Dokunabilir misiniz,
Gözyaşlarıma, ellerinizle?

Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel,
Kelimelerinse kifayetsiz olduğunu
Bu derde düşmeden önce.

Bir yer var, biliyorum;
Her şeyi söylemek mümkün;
Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum;
Anlatamıyorum.

Orhan Veli Kanık

FİRARİ

Sana çirkin dediler, düşmanı oldum güzelin,
Sana kâfir dediler, dış biledim Hak'ka bile.
Topladın saçtığı altınları yüzlerce elin
Kahpelendin de gazez bağladım ahlâka bile.

Sana çirkin demedim ben, sana kâfir demedim,
Bence dînin gibi küfrün de mukaddesti senin.
Yaşadın beş sene kalbimde, misâfir demedim,
Bu firâr aklına nerden, ne zaman esti senin?

Zülfünün yay gibi kuvvetli çelik tellerine
Takılan gönlüm asırlarca peşinden gidecek.
Sen bir âhû gibi dağdan dağa kaçsan da yine
Seni aşkım canavarlar gibi tâkib edecek!

Faruk Nafiz Çamlıbel

“NE BÖYLE SEVDALAR GÖRDÜM, NE BÖYLE AYRILIKLAR”

Ne zaman seni düşünsem
Bir ceylan su içmeye iner
Çayırları büyürken görürüm

Her akşam seninle
Yeşil bir zeytin tanesi
Bir parça mavi deniz
Alır beni

Seni düşündükçe
Gül dikiyorum elimin değdiği yere
Atlara su veriyorum
Daha bir seviyorum dağları.

İlhan Berk

GİZLİ SEVDA

Ilani bir sevgilin vardı,
Yedi sekiz sene önce.
Dün yolda rastladım,
Sevindi beni görünce.

Sokakta ayaküstü
Konuştuk ordan burdan,
Evlenmiş çocukları olmuş,
Bir kız, bir oğlan.

Seni sordu.
İliş değişmedi, dedim,
Bildiğin gibi...
Anlıyordu.

Mesutmuş, kocasını seviyormuş,
Kendilerininmiş evleri.
Bir suçlu gibi ezik,
Sana selâm söyledi.

Behçet Necatigil

KARIMA

Sofalar seninle serin
Odalar seninle ferah
Günüm neşeyle uzun
Yatağında kalktığım sabah

Elmanın yarısı sen yarısı ben
Günümüz gecemiz evimiz barkımız bir
Saadet bir çimendir bastığın yerde biter
Yalnızlık gittiğin yoldan gelir

Oktay Rifat

ÜÇÜNCÜ ŞAHSIN ŞİİRİ

gözlerin gözlerime değince
felâketim olurdu ağlardım
beni sevmiyordun bilirdim
bir sevdiğin vardı duyardım
çöp gibi bir oğlan ipince
hayırsızın biriydi fikrimce
ne vakit karşımda görsem
öldüreceğimden korkardım
felâketim olurdu ağlardım

ne vakit maçkadan geçsem
limanda hep gemiler olurdu
ağaçlar kuş gibi gülerdi
bir rüzgâr aklımı alırdı
sessizce bir cigara yakardın
parmaklarımın ucunu yakardın
kirpiklerini eğerdin bakardın
üşürdüm içim ürperirdi
felâketim olurdu ağlardım

akşamlar bir roman gibi biterdi
jezabel kan içinde yatardı
limandan bir gemi giderdi
sen kalkıp ona giderdin
benzin mum gibi giderdin
sabaha kadar kalırdın

hayırsızın biriydi fikrimce
güldü mü cenazeye benzerdi
hele seni kollarına aldı mı
felâketim olurdu ağlardım

Attilâ İlhan

GEÇMİŞ YAZ

Rü'yâ gibi bir yazdı. Yarattın hevesinle,
Her ânını, her rengini, her şi'rini hazdan.
Her hâlâ doludur bahçeler en tatlı sesinle!
Bir gün, bir uzak hâtıra özlersen o yazdan

Körfezdeki dalgın suya bir bak, göreceksin:
Geçmiş gecelerden biri durmakta derinde;
Mehtâb... iri güller...ve senin en güzel aksin..
Velhâsıl o rü'yâ duruyor yerli yerinde!

Yahya Kemal Beyatlı

ELİNLE

Seninle sabahların aydınlığı otların ışıyışı seninle
Sonsuzlukla arınmış ovada çılgınları koşup giden atların
Kirimi pasımı suyu sabunu bol bir teknede yudun yıkadın
Aldın kaba doğayı düzenledin yeni baştan bir güzel elinle

Su kuşlarıyla allı pullu donanma fenerleriyle ardıçlarla
Bezedin düşsel gelinler örneği bir boydan öbür boya evreni
Adım atmak yeniydi seninle uyumak uyanmak solumak yeni
Mutlulukların çiçek açan denizi göz gördüğünce giden tarla

Kanat vurur başının üstünde döner durmadan bir mavi güvercin
Aydınlığında gecemin boy atan yabanıl bitkilerime azık
Yaşantımı sürdürme gücüm benim günüm geceme düşen ışık
Özgür dileğim kara ağaçlar değin köklü ölüm isteğim

Sabahattin Kudret Aksal

UYAN

Hadi uyan

Gün ışığı çilemeye başladı başucunda
Denizler bir mavilik edindi günden
Seher yeline uyup kuşlar yerinden uçtu
Bu türküyü dinlemiycek misin

Hadi uyan

Aydınlığa çık da çil gözlerin ışısin
İlkyazlar sıcağı biriksin yüreğine
Yoksul olsan da uyan
Garip olsan da uyan
Madem ki güzelsin, güzeli yaşatmak için
Madem ki iyisin iyiyi yaşatmak için
Madem ki umutlusun, umudu yaşatmak için
Hadi uyan
Denizi dinle, yaşamak desin
Toprağı dinle, barışmak desin
Göğü dinle, sevişmek desin

Bir plâk konmuş gibi gramofona
İşte aşk, işte özlem, işte savaşmak gücü
Uyan diyor uyansana

Hadi uyan

Sevdiğim uyan
Ne olur uyan!

Metin Eloğlu

BEN SANA TEŞEKKÜR EDERİM

Ben sana teşekkür ederim, beni sen öptün,
Ben uyurken benim alnımdan beni sen öptün;
Serinlik verdin korulara, canlandı serçelerim;
Sen mavi bir tilkiydin, binmiştin mavi ata,
Ben belki dün ölmüştüm, belki de geçen hafta.

Sen bana çok güzeldin, senin ayakların da.

Ülkü Tamer

O VE BEN

Sana koşuyorum bir vapurun içinden
Ölmek, delirmemek için..
Yaşamak; bütün âdetlerden uzak
Yaşamak...

Hayır değil, değil sıcak;
Dudaklarının hâtırası;
Değil saçlarının kokusu
Hiçbiri değil.

Dünyada büyük fırtınanın koptuğu böyle günlerde
Ben onsuz edemem.
Eli elimin içinde olmalı,
Gözlerine bakmalıyım,
Sesini işitmeliyim.
Yapamam, onsuz edemem.

Bana su, bana ekmek, bana zehir;
Bana tad, bana uyku
Gibi gelen çirkin kızım.
Sensiz edemem!

Sait Faik Abasıyanık

NERDESİN

Geceleyin bir ses böler uykumu
İçim ürpermeyle dolar: – Nerdesin?
Arıyorum yıllar var ki ben onu,
Âşıkıyım beni çağıran bu sesin.

Gün olur sürüyüp beni derbeder
Bu ses rüzgârlara karışır gider
Gün olur peşimden yürür beraber,
Ansızın haykırır bana: – Nerdesin?

Bütün sevgileri atıp içimden,
Varlığımı yalnız ona verdim ben,
Elverir ki bir gün bana derinden,
Tâ derinden bir gün bana “Gel” desin.

Ahmet Kutsi Tecer

KADINLAR

1

Geçen gün aklıma geldi
Kadınlar da güzeldir dedim,
Seneler var ki ben onları
Ne yalan söyleyim düşünmezdim.

Semaver nasıl kaynar fıkır fıkır,
Öylesine kaynar kadınların içi,
Çiçeklenmiş narin ağaçlardır
Isıtırlar insanı güneş gibi.

Öyleleri var ki hey Allahım hey!
Geç karşıdan bak,
Ak topuk beyaz gerdan,
Tüy döşekler kadar yumuşak.

Hiç hovarda meşrep değilim
Kim ne derse desin,
Ben öldükten sonra da bu mısralar
Kadınlara yadigâr olsun

II

Şu kadınlar ne biçim mahlûk
Sardıkça sarıyor beni,
Zilzurna sarhoş ediyor,
Üst üste içilen kadehler gibi.

Bir karısı var komşumuzun
Akşamları çiçek suluyor,
Ellerinden su döküldükçe
Kırmızı çiçekler daha kırmızı
Maviler daha mavi oluyor.

Bir komşumuzun da kızı var
Gece gündüz türkü söylüyor,
Ya doktor ya mühendis diyor da
Başka bir şey demiyor.

Geçen gece rasgeldim birine
Uzun uzun içini döktü,
Sevdaşısı bırakmış peşini
Dünya zından olmuş gözüne.

Yuvarlana yuvarlana bulutlar
Akıp gidiyordu başımızın üstünden,
Kırlangıçlar gibi ışıklar bizi
Okşayıp okşayıp kaçıyordu,
Öylesine sakindi ki gece
Sesi öylesine sıcaktı ki
Götürüp eğlendirmek geçti içimden.

III

Sade bunlar mı Cahit Külebi!
Doğup büyüdüğü Niksar'da
Kadınlar görmedin mi?
Kaybolur gider sanırdın
Tarla çapalarken güneş altında;
Karanlık odalarda tütün dizerken
Yanıp sönerdi ıslak ıslak
Yeşil tütün renginde gözleri.

Sade bunlar mı Cahit Külebi!
Kayseride, Adanada, İzmirde
Kadınlar görmedin mi?
Bir yırtık mendile benzerdiler,
Öyle kadınlar ki ekmek uğruna
Daha önce kızlıklarından
Renklerini verdiler.

Sade bunlar mı Cahit Külebi!
Sivasın Yıldızeli taraflarında
Ya o gördüğün genç kadın!
-Öyle sabırlı, öyle sessiz...-
Yüzüne ağlayarak bakardın.

Otuzuna bile basmadan, dostlar!
Ölüp gidersem
Ardımdan ağlamayın!
Yalnız kadınlar için,
Yalnız onlar için ağlayın!

Cahit Külebi

SAAT 21-22 ŞİİRLERİ

Ne güzel şey hatırlamak seni:
ölüm ve zafer haberleri içinden,
hapiste
ve yaşam kırkı geçmiş iken...

Ne güzel şey hatırlamak seni:
bir mavi kumaşın üstünde unutulmuş olan elin
ve saçlarında
vakur yumuşaklığı canımın içi İstanbul toprağının...
İçimde ikinci bir insan gibidir
seni sevmek saadeti...
Parmaklarının ucunda kalan kokusu sardunya yaprağının,
güneşli bir rahatlık
ve etin daveti:
kıpkızıl çizgilerle bölünmüş
sıcak
koyu bir karanlık...

Ne güzel şey hatırlamak seni,
yazmak sana dair,
hapiste sırtüstü yatıp seni düşünmek:
filânca gün, falanca yerde söylediğin söz,
kendisi değil
edasındaki dünya...

Ne güzel şey hatırlamak seni.
Sana tahtadan bir şeyler oymalıyım yine:
bir çekmece
bir yüzük,
ve üç metre kadar ince ipekli dokumalıyım.
Ve hemen
fırlayarak yerimden
penceremde demirlere yapışarak
hürriyetin sütbeyaz maviliğine
sana yazdıklarımı bağıra bağıra okumalıyım...

Ne güzel şey hatırlamak seni:
ölüm ve zafer haberleri içinden,
hapiste
ve yaşıım kırk geçmiş iken...

Nâzım Hikmet

SERENAD

Kimdir bana gülümsiyen yeşillik balkonundan?
Demek gecelerden sonra nihayet gün doğuyor.
Bir gülüşündür gençliğimi döndürdü yolundan;
Yanan şu alnım elinin gölgesiyle soğuyor.

Güzelsin ya, ne olursan ol, girdin hikâyeme;
Çok değil evi barkı terkedip sana uyduğum,
Ancak sen tazelikte gül yaraşır pencereme;
Uykusuz gecelerimde kokusunu duyduğum.

İğil bak suya, ordadır güzelliğin, gençliğin;
Sen gel beni dinle, günlerimiz heba olmasın.
Yorgun başımı göğsünde emniyette bileyim;
Artık taslarımız ayrı çeşmelerden dolmasın.

Cahit Sıtkı Tarancı

MARIYYA

*“Preguntias que significa
Saudade; vou te dizer
Saudade e tudo o que fica
Depois de tudo morrer”*

Maria Barbas

çin kadar uzaklardan
can kadar yakından
sen bir masal kızsın
dün
çinden gelmiştin
bugün
lizboa'dan

yüzünde tarçın kokusu
gözünde cîn
bir gün buradan gidersin
mariyya

can kadar yakın
çin kadar uzak
lizboa boyalı haritalarda kapanır

bir gün buradan gidersin
mariyya
aynalarda seni ararım
bu şehirde seni ararım

bu dünyada seni ararım
mariyyaaa

Asaf Hâlet Çelebi

KAN UYKU

Bir biz ikimiz varız güzel öbürleri hep çirkin
Bir de bu terli karanlık
Sonra bir şey daha var mutlak ama adını bilmiyorum
Nereden başlasam sonunda o ışıkla karşılaşıyorum
Yarı çıplak utanmaz bir kadın resmini aydınlatıyor
Akşam oluyor ya bir türlü inanamıyorum
Oturmuşlar iri yapılı adamlar esrar çekiyorlar
Daha bir aydınlık olsun diye içtikleri su
Sarı topraktan testileri güneşte pişiriyorlar

Bir korkuyorum yalnız kalmaktan bir korkuyorum
Gündüzleri delice çalışıyorum geceleri kadınlarla yatıyorum

Sonra birden büyümüş görüyorum ağaçları
Kısırakları birden yavrulamış
Havaları birden güneşli

Kadınlarla yattığım yetse ya
Bir de kadınlarla yattığıma inanmam gerekiyor

Hoşlanmıyorum

Turgut Uyar

HIKÂYE

Senin dudakların pembe
Ellerin beyaz,
Al tut ellerimi bebek
Tut biraz!

Benim doğduğum köylerde
Ceviz ağaçları yoktu,
Ben bu yüzden serinliğe hasretim
Okşa biraz!

Benim doğduğum köylerde
Buğday tarlaları yoktu,
Dağıt saçlarını bebek
Savur biraz!

Benim doğduğum köyleri
Akşamları eşkıyalar basardı.
Ben bu yüzden yalnızlığı hiç sevmem
Konus biraz!

Benim doğduğum köylerde
Şimal rüzgârları eserdi,
Ve bu yüzden dudaklarım çatlaktır
Öp biraz!

Benim doğduğum köylerde
İnsanlar gülmesini bilmezdi
Ben bu yüzden böyle nâçar kalmışım
Gül biraz!

Sen Türkiye gibi aydınlık ve güzelsin!
Benim doğduğum köyler de güzeldi
Sen de anlat doğduğun yerleri,
Anlat biraz!

Cahit Külebi

YÜZÜK

Senin denizinin kuşları savrulur,
Dökülür beyaz külleri gölgeme benim;
Karanlığıma konar ince gözleri,
Şimdi bir ırmaktır ince gözleri,
Açar yapraklarından bitkinliğin.

Senin aşkının dalgın ordusudur
Benim aşkıma yaslanan uyku,
Sonsuz bir dev kanar bahçesinde,
Kan-tutkusunu büyütür bahçesinde,
Yerleşir tırnaklarına dikenlerin.

Senin kemiklerin saçlarımdan kurulur,
Aramızda tutuşan her dakikadan;
Yeni bir kuş dirilir küllerinden,
Çoğalır kanatları küllerinden.
Uçsuz tüyleri vardır tüyelerinin.

Ülkü Tamer

TÜRKÂN İÇİN

Bulunmaz sevdazede Fuzulî, Nedim
Kanayan aşklarıyla yaşarlar bende
Sevdiğim devletli sultanım efendim
Emreyle şiirler söyleyim kapında

Duyulmadık şiirler ağır ve güzel
Ki misli bulunmasın acemde bile
Gitsin kulaktan kulağa elden ele
Bir zaman gözlerinçin yazdığım gazel

Ve kalbin sevda diye yandığı zaman
Ayın ondördüne karşı pencerede
Saçların çıplak omuzların gecede
Mısralarım dökülsün dudaklarından

Sen faydalı nisan yağmuru gibisin
Bereket ve huzur getirirsin şiire
Edebiyat çığrını açtın kadere
Bu baharın ve bu gönlün sahibisin

Oktay Rifat

YANIK HAVA

Maviler içinde gördüm bir gün menevşemi
Yaylâ tutmuş başlamış aşkımın gül mevsimi.
Zühre olup yola düşmüş çeker beni şavkından,
() ışıldar sevdasından, ben yanarım aşkından,
Ben senin yüzünden güzelim konup göçücü oldum,
Böyle dağdan dağa yoldan yola geçici oldum.

Bir gün yine beyazlar içinde gördüm,
Kastı nedir bilmem, bir kere gönül verdim,
Turna derler böylesine halk türküsünde,
Çifte hasrettir uyuya kalmış göğsünde,
Aşkın dilini öğrenmeye Karacaoğlan'a varsam,
Diller döksem, güller döksem rüyasına, uyandırırım.

Bir gün yine gördüm ki pembeler giymiş,
Güllerin aynasına bakıp da öğünmüş,
Sarı saçları düşmüş tel tel tel olmuş
Şu garip gönlümü kul eden o ince bel olmuş,
Sarsam razı olur, hoşnud olur darılmaz,
Neyleyim ki inceciğdir, dal kırılır, sarılmaz.

Bir gün de baktım giyinmiş Macar olmuş,
Göğsünde Budin'in gülleri açar olmuş
Karmendir güzel çingenelerin hası,
Kanlı olur Troubadour'ların rüyası,
Ah, şol meydanda ölesim gelir,
Bir gün bakarsınız İspanya'dan sesim gelir.

Ah, efendim ben ne diyarlar gezdim,
Türküler içinde bir de bu türküyü yazdım,
Aşktır rüzgârların en hovardası,
Bozulur insanın düzeni, yıkılır obası,
Yeniden düzen tutmaya kervan kalkar yol alır,
Beri yandan bir yanık türkü kalır.

Ceyhun Atuf Kansu

ZENCİ ŞİİRLERİ

Mau'vam, kara fil dişim
Aydın sedef kakmaları somaki teninde
Nar dili nar lezzetinde
Bir haz buğusu tüter nefti nefti gerinmende
Ve bütün Afrika'nın şehveti.

Sen fidan çiçeğe durmuş
Bir gün meyvaların pıtrak
Ben tazeye çalarım
Kuru kavak.

Sen can sevdalara açık
Ben garip aklı sana dolaşık
Sen sır küpü minnacık
Gecesi başka gündüzü başka
Kime kapalı kime açık.

Ercümen Behzad Lâv

MARİKULA DOĞUR

İstemem eski rüyalarındaki kadın resimlerini
Tombul ve beyaz.
Bana bir taze dişin, yazın kumsalda kızarmış
Tüyü altın bacağın yeter

Ve tren yollarında tüten öğlelerin...
Kışın şarap içtiğimiz kahvelerdeki
Boyalı kadınlar rüyası...bitsin.

Ne su başlarında tavus tüyleri gibi çeşitli böceklerin hasreti
Ne çayır içinde gülüşen çocukların yırtık mintanları
Sen: Taze dişlerinde hıyar kokusu...
Ağzında olgun domateslerin çekirdeği,
Karpuz ve erik

Doldursun bütün bu sahili Marikula
Çıplak dizlerinde ağları ördüğün zaman
Birdenbire sancılanarak yapacağın çocuklar.

Vapurlara seslenecekler Marikula:
– Hey, kaptan dur!
Marikula doğur!
Her dokuz ay on günde ikizlerini
Sandallar boş bekliyor.
Balık yalnız tutulmuyor Marikula;

Bacakları çevik çocuklarım sendedir!
Doğur Marikula doğur!

Sait Faik Abasıyanık

PORTRE

Seveceğim hatun kişi
Saçı siyah gözü siyah
İllâ ki
esmer olacak

Dişi öylesine dişi
Âşık kolum akşam sabah
Belinde
kemer olacak

Edâsı edâ nâzı nâz
Yolda yordamda bitirmiş
Bir güzel
bizden olacak

Bir ömür boyunca kış yaz
Doymıyacağım tek yemiş
Sağ yanakta
ben olacak

Cahit Sıtkı Tarancı

SENFONİ

Önce sesin gelir aklıma
Çaresiz kaldıkça hep seni düşünürüm
Güzel olan, dolgun başaklardaki sarışın sevinçli
Sonra cumartesi günleri gelir
Sonra gökyüzü gelir hemen kurtulurum
Bir yağmur yağsa beraber ıslansak.

Kırk kere söyledim bir daha söylerim
Savaşta ve barışta karada ve denizde
Düşkünlükte ve esenlikte
Zamanımız apayrı bize göre
Yanyana olduk mu el ele
Aç kalsak ağlamayız biliyorum.

İçim güvercinleri okşamış gibi rahat
Sen yanımdayken ister istemez
Geniş meydanlarda akşam üstleri
Üstüste üç kere deniz üç kere çınarlar
Sen yanımdayken ister istemez
Uzak ırmakları hatırlıyorum.

Arasıra düşmüyor değil aklıma
Yabancı kadınların sıcaklığı
Ama Allah bilir ya, ne saklıyayım
Yanında ihtiyarlamak istiyorum.

Turgut Uyar

SENİ DÜŞÜNÜYORUM

Çocukluğunu düşünüyorum Emilia
Deniz boyundaki ıssız yolu sabahleyin
Hani saçların, atkın uçuşurdu rüzgârda
Kokusunu duyuyorum bembeyaz gömleğinin
Seni kucağıma alıyorum Emilia

Ben büyüttüm seni, ben yetiştirdim
Bugüne bu sevdaya
Toprağım ekmeğim kitabım şiirim
Sen ne varsa iyiden doğrudan yana
Gözümün nuru, başımın tacı, efendim

Melih Cevdet Anday

HATIRA

Dün bir gölge gibi geçti yanımdan,
Oydu; bir bakışta tanıdım onu:
Rüyalarımaya tayf halinde konan,
Peşime bir korku gibi düşen o!

Bazı bir yapraktı, bazı bir rüzgâr,
Dolardı aydınlık olup odama!
Bahçemde süzülür giderdi bahar
Sabahının fecri vururken cama...

Ayakları kumda bırakmadan iz
Yanıma geldiği hep gecelerdi;
Sanki bir lâhitten kalkar ve sessiz,
Uzak bir maziye dönüp giderdi.

Bir avuç ışıktı incecik yüzü;
Gözleri geceler gibi derindi;
İçine başımın her an düştüğü
Avuçları sudan daha serindi.

Geçerken dün yoldan ruhumu saran
Bir gölge halinde ve ağır ağır:
Tanıdım, o yâdi hoş zamanlardan
Seven ve yaşayan bir hâtıradır...

Ahmet Muhip Dıranas

SENİ ANMAKLA ARTIYORUM

korkak değilim umutsuz değilim bundan böyle
değiştirdim sana yaraşmayan günlerimi verdiklerinle

sana yaraşmayan ne varsa bir bir çıkarıp attım
yeller esiyor şimdi o büyük karanlığımın yerinde

geldin kutsal bildiklerimi yeniden tanımladın
ülkemi bir bakışta bağladın güzelliğine

en varılmaz yerlere vardıldın ellerimi
en gizli denizleri açtın gemilerime

sensin artık adı bir dönölmezliği çağıran
kelimeleri ölümsüz kılan şiire

Kemal Özer

SEVGİ DUVARI

Sen miydin o, yalnızlığım mıydı yoksa
Kör karanlıkta açardık paslı gözlerimizi
Dilimizde akşamdan kalma bir küfür
Salonlar piyasalar sanat-sevicileri
Derdim günüm insan arasına çıkarmaktı seni
Yakanda bir amonyak çiçeği
Yalnızlığım benim sidikli kontesim
Ne kadar rezil olursak o kadar iyi

Kumkapı meyhanelerine dadandık
Önümüzde altınbaş, altınzincir, fasulye pilâkisi
Ardımızda görevliler, ekipler, hızır paşalar
Sabahları açıklarda bulurlardı leşimi
Öyle sıcaktı ki çöpçülerin elleri
Çöpçülerin elleriyle okşardım seni
Yalnızlığım benim süpürge saçlım
Ne kadar kötü kokarsak o kadar iyi

Baktım gökte bir kırmızı bir uçak
Bol çelik bol yıldız bol insan
Bir gece sevgi duvarını aştık
Düştüğüm yer öyle açık öyle seçik ki

Başucumda bi sen varsın bi de evren
Saymıyorum ölüp ölüp dirilttiklerimi
Yalnızlığım benim çoğul türkülerim
Ne kadar yalansız yaşarsak o kadar iyi

Can Yücel

HIRS

Sen kaçan bir yavru geyiksin dağda
Ben peşine düşmüş bir canavarım.
İstersen dünyayı çağır imdada,
Yeryüzünde bir sen, bir de ben varım.

Seni korkutacak geçtiğin yollar,
Arkandan gelecek hep ayak sesim.
Sarıp vücudunu hayalî kollar
İnseni yakacak sıcak nefesim.

Kimsesiz odanda kış geceleri
İçin ürperdiğin anlar beni an!
De ki, odur sarsan pencereleri
De ki, rüzgâr değil, odur haykıran.

Göğsümden havaya kattığım zehir
Solduracak bir gül gibi ömrünü.
Kaçıp dolaşsan da sen şehir şehir,
Bana kalacaksın gene son günü.

Hırsım gibi sonsuz yaşarsan sen de,
Ben ölümle sırdaş olur beklerim.
Hırsıma toprağı rakip etsen de
Mezarında bir taş olur beklerim.

Necip Fazıl Kısakürek

SONNET

Ben senin kırallığın ÷lkene yetiştim
Kaldım g÷lge tanımayan g÷zelliğinle.
Her sabah b÷y÷ten denizimizi b÷yle
G÷l÷şlerinde o ÷lkede bilmez miyim.

Sen o çıktığım sularsın, zencim benim
Denize bakan evler gibi dim seninle.
Dur, geliyorum ellerin ne g÷zel öyle
Beni şey et g÷l÷şlerini bekleyeyim.

Sen gittiğim o ÷lkesin varılmıyorsun
Vurmuş sonrasız nasıl en g÷zel sulara
G÷zelliğin balıkları gibi İstanbul'un

şimdi her yerde ne güzeldiniz o kalmış
Yankımış denizlere öbür kadınlara
D÷nyada sizinle İstanbul olmak varmış.

İlhan Berk

ÜLKE

Saat Çini vurdu birden: p i r i n ç ç ç
Ben gittim bembeyaz uykusuzluktan
Kasketimi eğip üstüne acılarımın
Sen yüzüne sürgün olduğum kadın
Karanlık her sokaktaydın gizli her köşede ydin
Bir çocuk boyuna bir suyu söylerdi. Mavi
Birtakım genç anneleri uzatırdı bir keman
Sen tutar kendini incecik sevdirdirdin
Bir umuttun bir misillemeydin yalnızlığa

Yalnız aşkı vardır aşkı olanın
Ve kaybetmek daha güç bulamamaktan
Sen yüzüne sürgün olduğum kadın
Kardeşim olan gözlerini unutmadım
Çocuğum olan alnını sevgilim olan ağzını
Dostum olan ellerini unutmadım
Karım olan karnını ve önlerini
Orospum olan yanlarını ve arkalarını
İşte bütün bunlarını bunlarını bunlarını
Nasıl unuturum hiç unutmadım

Kibrit çak masmavi yanardı sesin
Ormanlara ormanlara yüzünün sesi
En gizli kelimeleri akıttırdı ağzıma
Şu karangu şu acayip şu asyalı aşkın
Soluğu kesen ağulayan ormanlarında
Yaşadım o kısa ve korkunç hükümdarlığı
Ve çarpıntılı yüreğim saçlarının akıntısında
Karadeniz'e karıştırdı ordan Akdeniz'e
Ordan da daha büyük sulara

Geceyse ay hemen tazeler minareleri
Kur'an sayfaları satılan sokaklardan
Ölüm bir çeşit sevgiyle uçar
Ölüm uçar çocuk yüzlere
Ben o sokaklardan ne kadar geçtim
Damağımda dilinin yosunlu tadı
Önce buğulu sonra cam gibi parlak sonra buğulu yine
Birtakım tavşanları andıran birtakım su hayvanlarını
Pazar pazartesi günlerini ve haftanın öbür günlerini
Yani salı çarşamba perşembe cuma cumartesi

Bir başak ufak bildirir Konya'yı
O başakta o Konya'da seni ararım
Ben şimdilerde her şeyi sana bağlıyorum iyi mi
Altın ölçü çift ölçü ve altın karşılıksız
Para basma yetkisini Fırat'ın suyunu Palandöken'i
Erzincan'ın düzünü asma bahçelerini Babil'in
Antalya'nın denizini o denizin dibini
Beş türlü yengeç yaşıyan sularında
Çağanoz adi pavurya çingene pavuryası ayı pavuryası bir de çalpara

Bilinir ne usta olduğum içlenmek zanaatında
Canımla besliyorum şu hüznün kuşlarını
Sen kalabalıkta bulup bulup kaybettığım kimya
Yokluğun gayri şuradan şuraya geldi
Bir günler şölenlerle egemen ülkende
Şimdi iri gagalı yalnızlıklar dönüyor
N'olur ağzından başlayarak soyunmaya
Bir kez daha sür hayvanlarını üstüme üstüme
Çık gel bir kez daha yıkıntılardan
Çık gel bir kez daha beni bozguna uğrat

Cemal Süreya

SÖZ

Aynada başka güzelsin,
Yatakta başka,
Aldırma söz olur diye;
Tak takıştır,
Sür sürüştür;
İnadına gel,
Piyasa vakti,
Muhallebiciye.

Söz olurmuş,
Olsun;
Dostum değil misin?

Orhan Veli Kanık

ATEŞE DÖNÜK

Gecede ayaklarım ağır kurşun mafsallarım
Yürüyorum bir dağ yolunda ateşe dönük
Biraz yaklaşır mısın kır çiçeğim öksüz papatyam
Silâhsızım çevrilmişim yalnız sana anlatacağım
İşte ateşledim cigaramı bir soluk aldım
Tütün bastım yarama tuz koydum çaresiz
Oysa damarlarım vuruyor dağ başlarına
Eritiyor karanlığı ilkin gözlerin sonra dudakların
Yanan cigaramın dumanında görüyorum seni
Hep onsekiz Ağustos hep kızgın bir bakır
Sonra bir Akdeniz sabahı aydınlık yüzün

Rüzgârlı bir denizle kolkola kıyıda sen
Kırık bir aynanın parçalarında sen
İlkin saçlarını görüyorum tanıyamıyorum
Sonra yüzünü dönüyorsun biraz Temmuz güneşi
Öyle bir silüetin olmalı rüzgârda biraz sarı
Tek tek ufak ufak çizgiler kâğıtta

Eğilirim suya yaprakların arasından bakarım
Yüzünün bir yanı başlar konuşmağa
Omuzumu sarsıyor anılar yürüyelim biraz
Kolay mı çılgınlıklara yürek tutmak
Biraz zehir sert içki sonra bir yudum soda
Bir soluk bir soluk daha tut beni düşeceğim
Yaklaştırıyor uzaklardan gelen bir türkü
Önce seni sonra bir kenar mahalleyi
İki saattir karamsarım ayakta duramıyorum
Doğrulacağım sabaha yaklaşırken dağ başında
Mavi bir demir kadar sert olacağım

Ömer Faruk Toprak

İTHAF

Küçüğüm, sen şimdi onsekizindesin
Güzelliğin gün günden dillere destan
Hatırimda herbiri seninle canlanan
İzmir'in günlerinde gecelerindesin

Sönmüş yanardağlar, kaleler eteğinde
Yüzyıllardır uyuyan şu bizim İzmir
O âşık kadınları, levent erkekleri nerde?
Sahiden yaşayıp göçtüler mi kimbilir?

Balkonlara,yalılara dalar düşünürüm
O günler uzaklaşan yelkenlerin peşi sıra
Akan bulutlar gibi geçmiş: ne iz, ne hâtıra!
Sır şimdi bunca güzel hayat, güzel ölüm!

Sır şimdi gözyaşları, saadet dilekleri
Bize gelen yüzyılların hikâyesi sır
Eski İzmir diye ne varsa şunun bunun bildiği
Yaşlıların kırık dökük anlattığıdır

Aşkı şehirler yaratır, şehirler yaşatır
Ben gönlümce yaşadım, gönlümce sevdim
Bilirim saadetim, yalnızlığım bundandır
Seni bulduğum, kaybettiğim günden bilirim.

Aşklarının tarihi bir şehrin tarihidir diyorum
Gün gelir aşklarıyla anılır şehirler anılırsa
Niyetim sevdalı sözler etmek de olmasa
İzmir için ne yazarsam sana adıyorum!

Necati Cumalı

PARILTI

Ateş gibi bir nehr akıyordu
Ruhumla o ruhun arasından
Bahsetti derinden ona halim
Aşkın bu onulmaz yarasından.

Vurdukça bu nehrin ona aksi,
Kaçtım o bakıştan, o dudaktan;
Baktım ona sessizce uzaktan,
Vurdukça bu aşkın ona aksi.

Ahmet Haşim

GÖĞE BAKMA DURAĞI

İkimiz birden sevinebiliriz göğ'e bakalım
Şu kaçamak ışıklardan şu şeker kamışlarından
Bebe dişlerinden güneşlerden yaban otlarından
Durmadan harcadığım şu gözlerimi al kurtar
Şu aranıp duran korkak ellerimi tut
Bu evleri atla bu evleri de bunları da
Göğ'e bakalım

Falanca durağ'a şimdi geliriz göğ'e bakalım
İnecek var deriz otobüs durur ineriz
Bu karanlık böyle iyi afferin Tanrıya
Herkes uyusun iyi oluyor hoşlanıyorum
Hırsızlar polisler açlar toklar uyusun
Herkes uyusun bir seni uyutmam bir de ben uyumam
Herkes yokken biz oluruz biz uyumayalım
Nasıl olsa sarhoşuz nasıl olsa öpüşürüz sokaklarda
Beni bırak göğ'e bakalım

Senin bu ellerinde ne var bilmiyorum göğ'e bakalım
Tuttukça güçleniyorum kalabalık oluyorum
Bu senin eski zaman gözlerin yalnız gibi ağaçlar gibi
Sularım ısınsın diye bakıyorum ısınıyor
Seni aldım bu sunturlu yere getirdim
Sayısız penceren vardı bir bir kapattım
Bana dönesin diye bir bir kapattım
Şimdi otobüs gelir biner gideriz

Dönmeyeceğimiz bir yer beğen başka türlü güc
Bir ellerin bir ellerim yeter belliyelim yetsin
Seni aldım bana ayırdım durma kendini hatırlat
Durma kendini hatırlat
Durma göğ'e bakalım

Turgut Uyar

SERENAD

Yarın sabah erken uyan
Ben yıldızıma söyledim
Işıklar serpecek üzerine
Nur içinde uyanacaksın.

Ben ağaçlarıma söyledim
Yarın sabah erken uyan
Dağıt saçlarını silkin
Dallar titreyecek, şaşacaksın.

Yarın sabah erken uyan
Ben göklerime söyledim
Uzat ellerini fecre doğru
Şafak sökecek, bakacaksın.

Ben yerlerime söyledim
Yarın sabah erken uyan
Gözünün değdiği her yerde
Çiçekler açacak, göreceksin.

Celâl Sılay

İNİLÂK

Ben gidince hüznler bırakırım
Bu senin yaşadığındır
Bir ev sıkılır kadınlardaki
Seni sevmek bu kadar mı
O benim yaşadığımdır

Bazan da bir yerde kuşlar vardır
Ne uçmak, ne görünmek için
Bir karanfil pencereyi deler
Bir kapı kendiliğinden kapanır
İstesek sevişirdik, ama olmadı
Biz değil yaşayan acılardır.

Gitsem de her yerde biraz vardır
Hatırda zamansız bir plâk
Bir otel kapısı, biraz istasyon
Vardır o seninle birlikte olmak
Buluşur çok uzaktan ellerimiz
Ve nasıl göz gözeyiz ansızın bir inilâk..

Edip Cansever

ONAR MISRA

Ayırma gözlerini gözlerimden bu akşam
Böyle saatlerce bak, böyle asırlarca bak.
Gözlerine yavaşça yavaşça doldu akşam.
Göklerin ateşini kalbime boşaltarak
Ufuktaki lâmbanın fitilini kısarak
Benim içimde yaktı sanki grubu akşam
Gündüzden gürültüden ve kâinattan ırak
Akşamı seyredeyim bakışlarında bırak.
Ayırma gözlerini gözlerimden bu akşam,
Böyle saatlerce bak, böyle asırlarca bak.

Yaşar Nabi Nayır

İKİ ŞEY

Silmeye çalışma yavrum
lekeni gözyaşlarınla,
çünkü bitektir leke
taşır görkemli düşlere
mahvolmaz renklerini dehşetin
karanlık yol açıp kendine
en yalın suda bile
bir uçurum özü tanır
güvenli derbentlere,
sıfatıdır ölüm
kavrulan işçi arının
azgın peteğinin içinde,
sayıklasa da ağaç
gövdesine kazılı adı
sürecektir yaprağını
bucurgatların sesine,
ve ay soğutacaktır
kıkırdağını
uçarı, gergin tayların,
silmeye çalışma yavrum
bir bildiridir leke
günden ve bedenden
yüreğe ve kansere

Sivas'ta mı Malatya'da mı
bir çocuk görmüştüm eskiden
kaşları uzaklardan geliyor
sımsıcak bitişiyordu alnında,
dişlerinde boylamların serinliği,
tam ben uyanıp
bir iki çift söz
söyleyecektim ki
bir şey oldu birden
nasıl oldu bilmiyorum
bir anda
çarpıtıverdi yeryüzünü
bir kelime mi söylemişti?
bir şeye dikkat mi etmişti?
Sivas'ta mı Malatya'da mı?
baktım
her yaprak sarartıyordu şehri,
güz kanıtlarıyla işleyen bir kış
düzlükleri tutmak üzereydi,
baktım
mekkâreleri güneşin
çekip götürüyordu patikalardan
saçı sakalına karışmış dağlara
ağır ağır bir ikindi.

İki şey: aşk ve şiir
bunlar kuşkuyla çiftleşir,
bir şey eksiktir sanki
ve vakit vardır daha,
ikircikler içinde
sallamaz Eflatun'u
çünkü pazarlık
biraz bilgi işidir,
çığlık çünkü
avurtlarından değil
iliklerinden kopar
öksüz çocukların,
Ferazdak'ın savunusu gibi
şeytansı, cesur,
silmeye çalışma yavrum,
iki şey: aşk ve şiir
mutsuzlukla beslenir biri
biri ona dönüşür

ikisi de
düzeltilmez
gelişir

Cemal Süreya

YETİŞİR

Beni hatırladıkça
Arasıra gönlümü al
Sokakta görünce, gülümse
Yanıma yaklaş,
Az elin elimde kal.
Evine misafir geleyim,
Kahvemi sen pişir.
Taze doldurulmuş sürahidenden
Bir bardak su ver
Yetişir...

Ziya Osman Saba

DESEM Kİ

Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır,
Rüzgârların en ferahlatıcısı senden esiyor,
Sende seyrediyorum denizlerin en mavisini.
Ormanların en kuytusunu sende görmekteyim,
Senden kopardım çiçeklerin en solmazını.
Toprakların en bereketlisini sende sürdürdüm,
Sende tattım yemişlerin cümlesini.
Desem ki sen benim için,
Hava kadar lâzım,
Ekmek kadar mübarek,
Su gibi aziz bir şeysin;
Nimettensin, nimettensin.
Desem ki...
İnan bana sevgilim inan,
Evimde şenliksin, bahçemde bahar;
Ve soframda en eski şarap.
Bırak ben söyliyeyim güzelliğini,
Rüzgârlarla, nehirlerle, kuşlarla beraber.

Günlerden sonra bir gün,
Şayet sesimi farkedemezsen,
Rüzgârların, nehirlerin, kuşların sesinden,
Bil ki ölmüşüm.
Fakat yine üzülme, müsterih ol;
Kabirde böceklere ezberletirim güzelliğini.
Ve neden sonra
Tekrar duyduğun gün sesimi gök kubbede.
Hatırla ki mahşer günüdür,
Ortalığa düşmüşüm seni arıyorum.

Cahit Sıtkı Tarancı

KILIÇ

M.Ç. için

Ey serseriliğin denizleri! Ey ahtapotları atılmışlar kıyıya
mutsuzluğun! Bir kraliçedir oğlum kanatlarını açmış.
Örtünür canfes. Unutur gitgide yıkılmış babası büyücü.
Selanik'te geçirir kışı.

Gelmiş bir kadınla konuşur Mısrâyım'den. Yorgunluğu
kusursuz bir at mor. Uyuyakalmış kayalıklarda. Yükselir
niçin bilinmez deniz. Ey batık gemiler! Ey sürgün
karaltıları! Ağlayan bir melez ben.

Anlatılmaz bir kılıçtır kuşanmış taşırım belimde
karaduygululuk.

Ece Ayhan

İLK

Yanlış trenden indin seni şehrin aynasından geçirdiler
Sana baktım yıllarca hep aynı özlem penceresinden
Yürüyen ve kaçan yalın ve çocuksu özlem penceresinden
Denize karşı küçüle küçüle giden evleri
İnce ince karşılardın olağan karşılardın
Şen dünya içinde şen dünya içinde bir avuç şen dünyaydın sen

Bahar bilgisi güneş rengi at soluğu ve sen
Seni çağırıyorum geç gel ağlayan son bâkireler içinden
Kadınlar taş heykeller gibi gelip geçer sarı kayalardan
Hangisine baksam sen kımıldar sen seslenirsin içerlerden
Çekil karşımdan sultanı cariyelerde aramak körlüğü diyorum
Körlük güneşe ve gözlerime doğru gelen

Sen bir el uzanışıyla aydınlanan yeni ay mısın
Geyik resimleriyle kabarık her köşen
Geyik derisinde akan ilk nehir
Bir el uzanışıyla
İlk sokağın ağzında kaybolursan ağlayacağım
Leylâklarla akrepler gözlerine bakıp insan olurlarsa
Çocuk cenetinde günahların ilkini sen işliyorsun demektir Suna
Parlayan denizler gürültüsüz şiirler kapanan kapılar sana gök
taşlarını getiriyorlar

Seni sayıklıyor
Denemesi yanlış yapılmış ilk ok

Sezai Karakoç

NE SÖYLENMIŞSE SEVMEK

Ne söylenmişse sevmek üstüne sanki sizedir
Bütün güzel şiirlere uygun her yeriniz
Çekip götüren saçlarınızdır o saatleri bir bir
Dünyaya sizinle baktığımı bilmelisiniz

Benim bu evlere düşkünlüğüm sizin yüzünüzden
Şiirlerim bu yüzden aşklara aşklara doğru
Nasıl hazırlanırım sizin gecenize gündüzden
Siz olmasanız ekmekler sular ne olurdu

Sizin yolunuzdur başlayan nereye düşse ayaklarım
Rum ateşleriyle oymalı koç başlarıyla tunç kapılarda
Sizin içindir durup durup kentleri kuşatmalarım

Söylediğim sizseniz ne denli geniş olsa yerim
Korkarım harcamaktan sözlerimizi boş kalıplarda
Çirkin bir şey diyecek olsam elliriniz durur önüme güzeltirim

Turgut Uyar

MARİYYA

Lizbonlu Maria Barbas'a

lizboa
 boa
simsiyah saçlı kadın
 mariyya
bir masal söyle bana
kan nasıl çıkmadı taştan
 o ölen kimdi
 mariyya

öleni bilmem
 buna şarkı derler
lizboa
 ben bir şarkıyım
atlas denizlerinden geldim
 önümde dalgalar vardı
 arkamda dalgalar

dalgalar bitince
 ben de biterim

Asaf Hâlet Çelebi

BİR SOYGUNCUNUN YÜZÜ

Artık yüzün

Yaşlı bir adamın yaşlanmaya başlamış yüzü,

Uzun süredir yolcuların inmediği

Bir hanı andırıyor gözlerin.

Kanlı, akıtan bir sevgiyle örtmüştük yeraltını,

Durgun bir sevgiyle açacağız gökyüzünü,

Senin yüzün

Durgun bir sevginin yıktığı gökyüzü.

Bir boğa getirdim sana,

Soluyan bir boğa değil bu,

Soluk alan bir boğa getirdim sana

Şiirin, güvenin, aşkların,

Sahi, aşkların boğasını,

Çekimser, bekleyen boğasını,

Bu çeşit sıfatların boğasını getirdim.

Aynı boğa, kolunun altından geçen

Tek başına yaşadığın süreyi

Bir bıçağın ucuyla Olympos arasında.

Hades'den kaçırdım onu, bak,

Biraz yaralanmış, biraz zincire vurulmuş,

Senin zincire vurulmuş yüzün

Durgun bir sevginin yıktığı gökyüzü.

*Elinin perdeleri iniktir bu akşam,
İki martı kuşunun yerleştirdiği
Senin sigarayı ürkekçe tutan,
Gittikçe titremeye alışan,
Üstünde dövmele belirmeye başlayan
Ellerine, iki kuşun yerleştirdiği
Akla gelen her çeşit perdeler
İniktir, solmaktadır bu akşam.*

Boğanı geri getirdim sana.
Biraz kanı çekilmiş, ama iyileşir
Senden ve güneşten çelik bir mancınığın
Fırlatacağı ateş toplarıyla.
Irmaklarda dolaşan bir ateş topu yüzün.

Boğanı geri getirdim sana.
Hades'den, içimin evinden kaçırdım,
Göğsümün kurumuş mürekkebinden.
Senin için kaçırdım, yalnız senin için,
Senin sahici gözlerin için,
Senin sahici yüreğin için,
Dağıtan, aşklanan yüreğin için,
Senin sahici yumruğun için,
Senin için kaçırdım boğayı, sana.

*Akşamdır, iniktir elinin perdeleri,
Bileğin, bir sigaranın düşmeyen külü,
Tırnakların, devlerin çiğnediği birer bitki,
Ucuza olmuş uzun bir cekete benziyor parmakların.*

Herakles'i bile titretir güçlü parmakların,
İstesen dünyanın bütün tüfekleri,
Yayları, hançerleri bir büyük testi olur,
Güneşi doyuran bir büyük kaynak.
İstesen mitologya yeniden yazılır,

Tunç bir dağa oyulur terli omuzların.
Senin terli omuzların ilerde ara sıra
Bazı şeyleri kopararak içinden
Usulca durgun sevgimi hatırlayacak.

Gören bir soyguncu diye adlandırır seni,
Oysa sen, yaşamanın iyiliksever soyguncusu,
Toprağın, duyguların, çıkışların haydutu,
Ürkekliğin, içtenliğin yol keseni,
Yalansızlığın, açıklığın korsanı
Sevincin, sevincin, hüznünlerin eşkiyası,
Bir bardak birada ağlamanın haramisi,
Gören de bir harami diye adlandırır seni,
Yıllar sonra sert çizgilerini anar.

Akşamdır, iniktir elinin perdeleri.
Çocukların koştuğu bir avludur kalbin;
Dilsiz, ama ağlamasını bilen çocukların
Gökten geçen leyleklere bakması kadar
Sessizdir kalbin.

İşte, sana bırakıyorum boğayı
Hades beni bekliyor, dönmeliyim;
Sen de beklenir birisin, unutma,
Kendinin bekleyicisi, kendinin tuhaf bekçisi,
Çık güneşe, yeni bir ateş kur
Herkesin, ama yalnız ikimizin boğasıyla.

Ülkü Tamer

İLK AŞK

Felek ne kadar kahretse kalbimize,
Zaman zaman hatırladığımız olur,
Hangi dilber ilk aşkı tattırdı bize;
Bir hatırayla yaşadığımız olur.

Ah o yaz gecesi, o mehtap, o havuz!
Balkonundan gül atan cömert sevgili!
Aşkınla deli divane olduğumuz,
Sarmaşığa tırmandığımızdan belli.

Belki bugün bu yaşta tekrar olunmaz,
İlk aşk gecesinin masum yeminleri,
Fakat nerde ilk öpüşün verdiği haz?
Saadet bilmiyorum o hazdan gayri.

Cahit Sıtkı Tarancı

SONNET

Siz ne güzeldiniz benimle bilemezsiniz
A harfinden bir çarşı güneşi yüzünüzde
Helene uyruklu bir rüzgârdınız her şiirde
Benimdi, Ronsard'ın bir ülkesiydi yeriniz.

Şimdi kimbilir İstanbul'sunuz değilsiniz
Bir f'diniz Önyasalarda o şey evlerde
Şimdi nasıl bir yalnızlık eser yüzünüzde
Uzun sular olur duymak gibi birşeydiniz.

Şimdi h, şimdi M sesi ilk nasıl karanlık
İpek gibiydiniz iyisi mi anlatmamalı
Ben yoktum ya yoksunuz bakın artık.

Şimdi nasıl bir yalnızlık vuran benden
Şimdi şiirlerde benim yazdığım sıkıntı
Bayılırsınız bir rüzgâr oynatsam ülkemden.

İlhan Berk

ŞİMDİ SEVİŞME VAKTİ

Çıplak heykeller yapmalıyım,
Çırılçıplak heykeller
Nefis rüyalarınız için
Ey önümden geçen ak sakallı kasketli,
Yırtık mintanından adaleleri gözüken
Dilenci
Sana önce
Şiirlerin tadını
Aşkların tadını
Kitaplardan tattırmalıyım
Resimlerden duyurmalıyım, resimlerden...

Şu oğlan çocuğuna bak
Fırça sallıyor
Kokmuş manifaturacının ayağına
Dörtyüzbin tekliğinden
On kuruş verecek.

Seni satmam çocuğum
Dörtyüzbin tekliğe.
Ne güzel kaşların var
Ne güzel bileklerin
Hele ne ellerin var, ne ellerin.

Söylemeliyim
Yok
Yok... meydanlarda bağırmalıyım.

Bu küçük
Güllerin buram buram tüttüğü
Anadolu şehri kahvesinde
Kiraz mevsiminin
Sevişme vakti olduğunu.

Resimler seyrettirmeli, şiirler okutturmalıyım
Baygınlık getiren şiirler

Kiraz mevsimi, kiraz
Küfelerle dolu pazar.
Zambaklar geçiriyor bir kadın.
Bir kadın bir bakraç yoğurt götürüyor
Sallıyor boyacı çocuğu fırçasını
Belediye kahvesinde hâlâ o eski, o yalancı
O biçimsiz Bizans şarkısı.

Sana nasıl bulsam, nasıl bilsem
Nasıl etsem, nasıl yapsam da
Meydanlarda bağırsam
Sokak başlarında sazımı çalsam
Anlatsam şu kiraz mevsiminin
Para kazanmak mevsimi değil
Sevişme vakti olduğunu...

Bir kere duyursam hele güzelliğini, tadını,
Sonra oturup hüngür hüngür ağlasam
Boş geçirdiğim, bağırmadığım sustuğum günlere
Mezarımda bu güzel, uzun kaşlı boyacı çocuğunun
Oğlu bir şiir okusa
Karacaoğlan'dan
Orhan Veli'den
Yunus'tan, Yunus'tan...

Sait Faik Abasıyanık

AÇ KAPIYI BEN GELDİM

Korka korka değil usul usul değil
Elim yüreğimde çarpa çarpa geldim
Aç kapıyı bak ne diyeceğim
Bir senin ellerinden bir senin gözlerinden
Dışlarından dudaklarından
Nergisler ocak ayında açtı
Kendimden bahsetmeyeceğim
Yediveren güllerden duvardan sarkan güllerden
Çocuklardan sabah erken okula giderlerken
Atlardan bahsedeceğim
Kan ter içinde atlardan
Aç kapıyı bak ne diyeceğim
Ne kadar küsülü çocuk varsa barıştırdım oynuyorlar
Tam kırk çeşit sarmaşık gül buldum penceremin dibinde açacak

Ekinleri dolu vurmadı çekirge gelmedi kurak olmadı
Yorgunum demiyeceğim bir evimiz olsa demiyeceğim
Yüreğim daralıyor demiyeceğim

Bir baksan gözlerime başını çevirmeyeceksin
Yürüyüp gitmeyeceksin elini çekmeyeceksin
Bir baksan gözlerime
Dağda yakılmış ateşler göreceksin
Aç kapıyı kim geldi bak
Bak nasıl havalandı güvercin
Açmam diyemezsin artık
Aç.

Berin Taşan

BEN SANA MECBURUM

ben sana mecburum bilemezsin
adını mih gibi aklımda tutuyorum
büyüdükçe büyüyor gözlerin
ben sana mecburum bilemezsin
içimi seninle ısıtıyorum

ağaçlar sonbahara hazırlanıyor
bu şehir o eski İstanbul mudur
karanlıkta bulutlar parçalanıyor
sokak lambaları birden yanıyor
kaldırımlarda yağmur kokusu
ben sana mecburum sen yoksun

sevmek kimi zaman rezilce korkuludur
insan bir akşam üstü ansızın yorulur
tutsak ustura ağzında yaşamaktan
kimi zaman ellerini kırar tutkusu
birkaç hayat çıkarır yaşamasından
hangi kapıyı çalsak kimi zaman
arkasında yalnızlığın hınzır uğultusu

fatih'te yoksul bir gramafon çalıyor
eski zamanlardan bir cuma çalıyor
durup köşebaşında deliksiz dinlesem
sana kullanılmamış bir gök getirsem
haftalar ellerimde ufalanıyor
ne yapsam ne tutsam nereye gitsem
ben sana mecburum sen yoksun

belki haziran'da mavi benekli çocuksun
ah seni bilmiyor kimseler bilmiyor
bir şilep sızıyor ıssız gözlerinden
belki yeşilköy'de uçağa biniyorsun
bütün ıslanmışsın tüylerin ürperiyor
belki körsün kırılmışsın telâş içindesin
kötü rüzgâr saçlarını götürüyor

ne vakit bir yaşamak düşünsem
bu kurtlar sofrasında belki zor
ayıpsız fakat ellerimizi kirlletmeden
ne vakit bir yaşamak düşünsem
sus deyip adınla başlıyorum
içimsıra kımıldıyor gizli denizlerin
hayır başka türlü olmayacak
ben sana mecburum bilemezsin

Attilâ İlhan

SEMİRA'YA GECE YARILARINDAN SONRA YAZILMIŞ DELİCE MEKTUPLARDAN

Ciğerimin ortasında üç damla kan durur
Biri yaşamak der, kabarır
Biri özgürlük der, yanar
Biri kardeşlik içindir.

Gözümün bebeğinde üç damla yaş durur
Biri mutluluk der, dökülür
Biri insanlık, taşar,
Biri senin içindir.

Tevfik Akdağ

ODUN

İstanbul'un ortasında bir bahçe
Silme güvercin tavanı
Yeşeren ekinlerin muştusunda
Eylül bitiminin aydınlık günü

Sıcacıktın aşkıydın bence
Sensizlikten bir yoksuldum yavandım
Şuramda saklı sımsıcak ekmeği
Senin doyumluk aşına bandım

Bakmakla doyulmaz çeşniden
Özlemlerle ısımış bir yüzün vardı
Gayri çil çil düzen yokluğunla küf kesilir
Bunca ömrüm varlığınla uzardı

Salt sana vergi umudu aşılamak
Dipdiri aklın fikrin yüreğince uluydu
İçin dışın bozelâ gümrak gözlerin
Güzeldi yeniydi İstanbulluydu

Hayatı bölüşürken güleçtik dobra dobraydık
Sana ekli yaşamak elbet içime sindi
Hani yüzümüzü ağartacak günlere teşne
Yoksun çağlar dost çağınlar içiydi

Sen vardın sonyaz vardı bitişişimde
Bambaşka gördüm ülkeyi halkı acunu
Gerçekliğin bacasında kopkoyu tttn
Grl grl yanası ocağımın odunu

Kıvancım sensin ergem sensin bilgim sen
Kuşandıkça seni ben eden kılık
Barışla hrlkle sevdıyla gelen
O cayılması ayıp mutluluk

Metin Eloğlu

ŞAYET AŞK...

Ebemkuşakları altında
Bilmem dikkat ettin mi
Uzakların güzelliği
Yaz yağmurundan sonra.

Şayet aşkın rahmeti
Gün olur kesilirse
Altın kemerler gibi
Hâtıralar önümüzde.

Hadi ver ellerini
Ufkumdan esen samyellerine
Sabahların serini
Karışsın ellerinle.

Behçet Necatigil

TELEFON

Gözlerin var ya çekik kara kara
Önce gözlerindi en güzel ışıık
Beyaz dişlerindi bacakların omuzun
Damalı örtüde bir kâse çorba gibi
Buğulu bir lezzetti karı-kocalık
Şimdi bir çınar yeşeriyor içimde
Bir şarkı söyleniyor uzun uzun
Hürriyetin rüzgârlı bayrağı oldu
Bize yeten aydınlığı sevdamızın

Aman dayanamazsam ne etmeli
Bütün pencereler üstlerine açık
Kimler soyar çocukları kimler örter
Biri onbir yaşında öteki küçük
Ya anne diye bağırırsa uykusunda
Belki korkmuş belki de susamıştır
Geceleri su içmeye alışık
Çorap öyle mi giydirilir, don öyle mi bağlanır
Gömleği bir tuhaf sarkıyor arkasında

Çocuklara bakma dayanırım
Gide gide çoğaldım halkım ben artık
Dağ taş kalabalık kalabalık
Satar mıyım onları onlar da çocuklarım
Ben kadını çocuklarımla varım
Telefon nafile açmam seni
Söylemez dillerim yarınla bağlı
Tutmaz parmaklarım kocamdan belli
Telefon benimki de analık

Çocuklara bakma dayanırım
Sevgiydim önce bir çeşit incelik
Şimdi ise işe yarıyorum kaba saba
Tuzlu bir deniz kokusu havada
Benimle başladı bu müthiş tazelik
Benimle yaklaştı güzel günler
O günlerin eşiğinde beni hatırlayın
Hatırlayın onların vahşetini
Her telefon çalışta kesik kesik

Oktay Rifat

SIĞINAK

Kaçıp sana saklanıyorum akşam oldu mu
Sana dokununca mı denizleniyor masa
Senin avcılarını mı çok hayvanları kovalayan
Sıkıntımın ormanında?

Üç beş günümüz var şuracığında
Nice oynucağımızı kırdılar
Biz de güzel çocuklardık bahçelerde
Sularda alabalık

Azla avunmaya alıştık
Ne yapalım paramız yoksa
Şarabımız bitince yağmura çıkarız
Kim güzelleşmiyor öpüşünce.

Ahmet Oktay

İSTANBUL

Kamyonlar kavun taşır ve ben
Boyuna onu düşünürdüm,
Kamyonlar kavun taşır ve ben
Boyuna onu düşünürdüm,
Niksar'da evimizdeyken
Küçük bir serçe kadar hürdüm.

Sonra âlem değişiverdi
Ayrı su, ayrı hava, ayrı toprak.
Sonra âlem değişiverdi
Ayrı su, ayrı hava, ayrı toprak.
Mevsimler ne çabuk geçiverdi
Unutmak, unutmak, unutmak.

Anladım bu şehir başkadır
Herkes beni aldattı gitti,
Anladım bu şehir başkadır
Herkes beni aldattı gitti.
Yine kamyonlar kavun taşır.

Fakat içimde şarkı bitti.

Cahit Külebi

SEVDAYA MI TUTULDUM?

Benim de mi düşüncelerim olacaktı,
Ben de mi böyle uykusuz kalacaktım,
Sessiz, sedasız mı olacaktım böyle?
Çok sevdiğim salatayı bile
Aramaz mı olacaktım?
Ben böyle mi olacaktım?

Orhan Veli Kanık

KARADUT

Karadutum, çatal karam, çingenem
Nar tanem, nur tanem, bir tanem
Ağaç isem dalımsın salkım saçak
Petek isem balımsın ağulum
Günahımsın vebâlımsın.

Dili mercan, dizi mercan, dişi mercan
Yoluna bir can koyduğum
Gökte ararken yerde bulduğum
Karadutum, çatal karam, çingenem
Daha nem olacaktın bir tanem
Gülen ayvam, ağlayan narımsın
Kadınım, kısırağım, karımsın.

Bedri Rahmi Eyuboğlu

SAN

Kırmızı bir kuştur soluğum
Kumral göklerinde saçlarının
Seni kucağıma alıyorum
Tarifsiz uzuyor bacakların

Kırmızı bir at oluyor soluğum
Yüzümün yanmasından anlıyorum
Yoksuluz gecelerimiz çok kısa
Dört nala sevişmek lazım

Cemal Süreya

BUZ GİBİ

Aşk iyidir bak
Duyumunu arttırır insanın
Hele don gömlek sabahları
Tıraş olacağını duyarsın
Yeni gömleğini giyeceğin gelir
Bir yeni biçim eklersin insan olacağı
Masaya, merdivene, aynalı dolaba
Derken ardından şıpın işi bir kahvaltı
Amanın dersin bu ne delice gidiş
Paldır küldür açar mıydı fıstık ağacı
İspinoz düşünür müydü?
Deli olan kaşınır mıydı?

Kolların upuzun Walt Whitman'ı okumaktan
Ağzın desen bir karış açık
Sokaklar, amanın o sokaklar
Önce bir yeşile işkilli
Evlerde büyümeler, alıp başını gitmeler olacak

Kızıp duracaksın üstüne başına konan toza
Televizyondaki işe
Usanmak, hızını eksiltmek dendi mi
Cin ifrit kesileceksin birden

Hey gidi duyumuna yandığının dünyası
Alıp vereceğin olacak ille
Aşk maşk buz gibi yaşayacaksın.

Edip Cansever

CAN YOLDAŖI

Sen hürriyetin türkülerin kızı
Sen sıcaklığı kanımın
Ŗu koskoca dünya üzerinde
YoldaŖı kimsesiz canımın

İşte gözgöze geldik bu akŖam
İnandım aŖılırmıŖ Kaf dağları da
Kollarında bakir toprak lezzeti
Yanıyorsun bir damla ter kadar güzel

SarıŖın tarlaları mı kucaklamıŖım ben
Ne bu çiçek kokusu ekin kokusu
Deli bir rüzgâr geçiyor gönlümden
Yıldızlar ışıyordı gözlerin gibi

Böyle konuŖtukça avucun sıcak sıcak
Karşımda ıslak dudaklar titrer
Başım üstünde yeni doğmuş ay
Altın tınazlar gibi savrulur içim

Başaran

ÂŞIKANE'den

Hani kanlı, sıcak ağustos günleri
Bir bulut belirir ya gökte,
Serinlik verir, gölge verir ya;
Tıpkı öyle, öylesine,
Sıkıntılı, acı günlerimde
Serinletirsin yüreğimi.

Hani karanlık korkunç gecelerde
Bir ışık belirir ya uzaklardan,
Bir yıldız çavar ya gökten,
Uzar, uzar, uzar
Düşer gibi olur ya toprağa
Arkasından ışıltılı bir iz bırakarak;
Sevindirir, ümit verir ya
Yolunu kaybeden yolculara;
Tıpkı öyle, öylesine
Nur serpersin, aydınlık olursun
Karanlık düşüncelerime..

Bir kere sevdalanmışım sana,
Meyil vermişim;
Namusum, arım demişim;
Gözüm,
Canım,
Efendim,
Devletli sultanım,
Çocuğumun anası,
Karım demişim...
Basmışım bağırma...

Mehmed Kemal

SAVRULUP GİTTİĞİ

Bir şeyim gibi yakındı onu hiç görmedim
Esmerdi, yapıp bozulan bir yüzdü
Akıldan yaşanır bi yerlerde
Durgun söğütlerin gölgesinde gizli

Güçsüz yapımızdan gittikçe taşlar
Eksilir ikili düzenlerde
Uzakta bir dağ kurşundan
Yalnızlığın katması beklenirdi

Ürkütülmüş ince iplikleri
Esmerdi, yapıp bozulan bir yüzdü
Ne saat istenir rüzgâr esmesin
O saat olurdu savrulup gittiği

Gülten Akın

HANNELİSE

yağmurdan çıkıp geleceksin hannelise
yağmur gözlerinden çıkıp gelecek
bir öğle sonu paris'te hannelise
bir kahvede grands boulevards türküsünü çalacaklar

paris ve yapraklar sararmış etrafımda
seine'e kanat vurup bir rüzgâr geçiyor
gare d'orléans'da saat şimdi üç diyecek
yağmurdan çıkıp geleceksin hannelise

gözlerine bakıp sanki mavi diyeceğim
sanki çocuk diyeceğim
aydınlanacaklar
balığa çıkmış bir ihtiyar rıhtımda
suya atıp söndürecek cıgarasını
bir öğle sonu paris'te hannelise
bir kahvede grands boulevards türküsünü çalacaklar

insan kendisine rağmen yaşayamaz
kalbimiz beyaz derken biz siyah diyemeyiz
diyemeyiz hannelise
sen mutlaka lichtenstein dükaliği'ndan bahsedersin
yapraklarını döker ıhlamur ağaçları katedralin önünde
ben içimde müstesna bir ateş bahçesi donatırım
bembeyaz
bembeyaz hannelise

Attilâ İlhan

SENİN YANINDA

Senin yanındayken avuçlarımda,
Suda sabun gibi eriyor zaman.
Ve sanki yağ gibi kayıp gidiyor
Bir balık ellerimin arasından.

Al, yeşil sedefler akıyor ağdan,
Bana râmoluyor suların sırrı.
Sade bir şeyler var parmaklarında:
Pul pul, pırıl pırıl ve senden ayrı.

Zeki Ömer Defne

KAV

Otomobil birden çıkıyor yoldan
Bir deniz kıyısında duruyor
Büyü bıçağı koparıyor onu gri harmanili kayalardan
Yalnız sırtlarından sezilen haçlı erleri kayalardan
Kayalar kapatıyor onun arkasını som
Düşünceyle şekerlendirilmeden
Günse eriyor yön yön Van Gogh'su bir kırmızılık
Kirazların ve güllerin tifoya kardeş çıkan rengi
Kokuları bile kıpkırmızı olan güllerin
Ve otomobilden inen sensin iki avcunda deniz
Çevrene üşüşen zeytin ağaçları
Arkandan inenler o kimlerdir ki avuçlarına gülüyor
Oluşa gülüyorlar kuşlara çocuklara
Kuşların bir başak biçimi olan o çocuklara
Ki senin ellerini görmek bir kurtuluştur çocuklara
Sen yüzünde Akdeniz memnunluğu sen Truvalı Helen
Sana gelmiş bütün yunanlılar atlı arabalarla
Atlarla otomobillerle uçaklarla
Bütün kiraz yangını çocukları andıktan sonra
Evrenin akşamından döndünüz evlerin parmaklıklarına

Almışsın üstüne örtücülüğünü siyah kahverenginin
Ağaç gövdelerinin kavların rengini
Tabiat seninle canlı ve yeni
Tabiatı duruşun ve bakışınla verimlendirmişsin
Ey geçmez gençliğin telaşsız sesi
Sesinle ölümü ürkütmüş terletmişsin
Bir piknik yeraltı gençliğine gözlerin
Saçların bir başlangıç eski zaman leylâklarına
Bir vakit gelse ki kapansam ayaklarına
Geçen zamanı yanlış bir rüya gibi yorumlasam
Resmini yunanlılardan kalma kayalara oysam
Gitsem Bergama Tiyatrosunda seslensem ismini
Benimle birlikte tabiat çağırsa seni
Eski çağ çağırsa seni
Yeni çağ çağırsa seni
Her piknik gezintinde yaptıkları gibi
Çiçek kuş arı ve mavi gökte güneş
Seninle donanırlar çocuk oyunlarında dağ düğünlerinde
Ve kayalar ilk olarak atalardan arınmış
Büyümüş denizden gelen sabırsız seslerle
Sonbahar papirüslerini birer birer atmış
Kentse yüzyıllarca ilerde ve ötede
Sen halk ve çocuklar ve bir portatif çadır
Ve kalakalmış bir oto uçurum kenarında
Hafta içi gel gitleri denizde kanayıp ıslanış
Güneş sevinçli yaşlarla kararmış
Tabiatla konuşmaya başlarsın bardakların derinliğinde

Çin çay bardaklarının
Birbirinizi yitirirsiniz tabiatın sisinde
Biriniz Kafdağında biriniz Çinseddinde
Deniz yüreğinizin telaşsızlığın aydınlığını emer de
Akşamın üstüne boşanır yanar beyaz gecelerde
İyot kokulu yalnızlık panayırlarında
Ben bir peri masalı gibi anılırım o anda
Gelip geçen bir nöbet gibi o anda orada
Saçılan eşya toplanır otomobil çalıştırılır dönüş başlar
Tabiatla son alışverişi yapar çocuklar
Deniz yavaş yavaş siyah bir kabuk bağlar
Çayırlar üzerinde soğan yumurta kabukları büzülmüş kâğıtlar
Sende kadınlığın o sonsuz gülümsemesi ve toparlanışı var
Gözler hep arkadadır acaba unutilan bir şey mi var
Mutlaka unutilan bir şey var
Gün bir bomba gibi düşer ve batar
Arkaya son bir göz atılır otomobile doluşulur
Şimdi sizi tabiattan koparan geri alan bir asfalt
Şehrin düşüncelerini yayınlayan kalorifer bacaları
Oraya buraya koşuşan insanlar
Ve bütün ışıklar yanar

Sezai Karakoç

SİTEM

Önde zeytin ağaçları arkasında yâr

Sene 1946

Mevsim

Sonbahar

Önde zeytin ağaçları neyleyim neyleyim

Dalları neyleyim

Yâr yoluna dökülmedik dilleri neyleyim

Yâr yâr

Seni kara saplı bir bıçak gibi sineme sapladılar

Değirmen misali döner başım

Sevda değil bu bir hışım

Gel gör beni darmadağın

Tel tel çözülüp kalmışım

Yâr yâr

Canımın çekirdeğinde diken

Gözümün bebeğinde sitem var.

Bedri Rahmi Eyuboğlu

36.7

Madem otuzaltı yediye düşmüş ateşin
Demek çıkışın yakın hastaneden
Benim dal gibi zayıfım, güzelim
Ne dilersem dile benden.

Esiri aşkın olmuşum cânâ
Kafamın ve kolumun gücü senden
Ben fakir, şair doğmuşum
Ne dilersem dile benden.

Melih Cevdet Anday

KARA SEVDA

Akdeniz kıyıları, portakal bahçeleri.
Uzakta balıkçılar, yelken yelken üstüne
Seni düşünüyorum seni, beyaz ellerin
Gözlerini kapıyor ıslak melteme karşı

Bir harap tekne gibi rüzgârların elinde
Kayalara çarpıyor başımı hâtıralar,
Kumların üzerinde unuttuğum günleri
Yırtık bir yelken gibi parçalıyor dalgalar.

Liman çiçeklerinden daha aydınlık göğsün
Körfez suları gibi kabarıp alçalıyor;
Seslen bana dağların ardında kalan çocuk;
Antalya'da saatler şimdi kaçıyor?

Baki Süha Ediboğlu

DONMUŞ DALLARDA ÇİÇEK

İyidir beraber olmamız
Yaklaşmış, değişik.
Duyulur çevrenin gürültüsünde
İssız
Bizde bir şey eksik.

Belki de bir şey fazla, yıllarca bilmedik
Çökmüş birdenbire ağır:
Bir kırık gülüşte
Yitik
Ümitsiz hatırlanır.

Bulmak gibi tıpkı
Karlar altında kayıp uzanırken ova
Yolu kendiliğinden,
Donmuş dallar esen ılık rüzgâra
Çiçek açar çekingen.

Aldanarak, unutmuş
Senin yolun ayrı, benimki ayrı
Az sonra ikimiz de yalnız
Kısa bir zaman için, saat beş suları
İyidir beraber olmamız.

Behçet Necatigil

BİR ACAYİP DUYGU

“Mürdüm eriği
 çiçek açmıştır.
–İlkönce zerdali çiçek açar
 mürdüm en sonra–
Sevgilim,
çimenin üzerine
diz üstü oturalım
karşı-be-karşı.
Hava lezzetli ve aydınlık
–fakat iyice ısınmadı daha–
çağlanın kabuğu
 yemyeşil tüylüdür
 henüz yumuşacık...
Bahtiyarız
 yaşayabildiğimiz için.
Her halde çoktan öldürülmüştük
Sen Londra’da olsaydın
ben Tobruk’ta olsaydım, bir İngiliz şilebinde yahut...

Sevgilim,
ellerini koy dizlerine
–bileklerin kalın ve beyaz–
sol avucunu çevir:
gün ışığı avucunun içindedir
kayısı gibi...
Dünkü hava akınında ölenlerin
yüz kadarı beş yaşından aşağı,
yirmi dördü emzikte...

Sevgilim,
nar tanesinin rengine bayılırım
–nar tanesi, nur tanesi–
kavunda ıtrı severim
mayhoşluğu erikte.....”

.....yağmurlu bir gün
yemişlerden ve senden uzak
–daha bir tek ağaç bahar açmadı
kar yağması ihtimali bile var–
Bursa cezaevinde
acayip bir duyguya kapılarak
ve kahredici bir öfke içinde
inadına yazıyorum bunları,
kendime ve sevgili insanlarıma inat.

Nâzım Hikmet

KAYIP SEVDA

Bir yanda türkü söyler
Bir yandan yürür ağlayarak,
Sevdası rüzgâr gibi iter
Dere boyunca yalınayak.

Nilüferler gibi solgun Ophelia!
Yanaklarına yapışır saçları.
Açılır etekleri suyun yüzünde,
Seyrederdi söğüt ağaçları.

İnsan kalbi o zamanlar da vardı
Daha küçüktü, daha kırmızıydı ama şimdikinden
Kopardılar kalbini Ophelia'nın
Nilüferler gibi sarardı.

Şimdi de kızlar sokaklarda,
Minnacık eller, ayaklar, saçlar.
Ama nerde onlar, nerde Ophelia
Nerde evvel zaman içindeki aşklar.

Sevdamız kayboldu zamanlarda
Dişi ceylânla erkek ceylân
Ayrı yönlerle koşar gider
Bir sevişmek kaldı romanlarda.

Cahit Külebi

BİRİSİ

Bir şey var aramızda
Senin bakışından belli
Benim yanan yüzümden.
Dalıveriyoruz arada bir
İkimiz de aynı şeyi düşünüyoruz belki,
Gülüşerek başlıyoruz söze.

Bir şey var aramızda.
Onu buldukça kaybediyoruz isteyerek.
Fakat ne kadar saklasak nafile
Bir şey var aramızda,
Senin gözlerinde ışıldıyor.
Benim dilimin ucunda.

Nahit Ulvi Akgün

ESKİ BAKIR

Bir çığlğın içinde yakalıyorum seni
kaç kez İstanbulsu,
parıldayan, ısıtan, yakan bir alev gibi.
Üstünde uzun, pis, yalnız sokakların yağmuru..
Odaların, merhabaların, gülücüklerin sıkıntısı
tramvayların, vapurların sıkıntısı
yitmiş aşkların, yitecek aşkların
aynı vazoların, aynı öğütlerin, aynı yasakların sıkıntısı.
Yakalıyorum, öpüyorum, avutuyorum.
Karanlık etini kemiriyor,
vaktimiz kısa,
düşlerimizi kolluyorlar durmadan
durmadan kovuşturuyorlar.
Mendilimi ıslatıp alnına koyduğum
suyundan içtiğimiz hayat çeşmesi,
yalnız-geceler boyu uzanan kadını bakırlarda
durmadan horluyorlar.
Geyiğim, saklım benim
bakma arkana, ne olur, aldırma,
onulmazlığımızdan büyük yapılar kurduk
horlandıkça aşkımız, deryâ.
Vaktimiz kısa,
karıncalara, rüzgârlara, sulara dokunmak
uyan toprakları bilmek gerekiyor.
Ormanlar görmüş dolunayın tılsımını
ağlamayı utanmadan
dövüşmeyi bilmek
tırnaklarıyla tutunmayı bilmek gerekiyor
aşağılandığımızı, kullandığımızı bilmek gerekiyor.

Kapa tunç kapılarını gece
soğukta, kırıgın, parasız milyon kişi.
Geyiğim, saklım benim,
ölüm dayanmadan kapıya
sev, öp, yitir beni.

Ahmet Oktay

AŞK

Sen varken kötü diye bir şey bilmiyorduk
Mutsuzluklar, bu karalar yaşamada yoktu.
Sensiz karanlığın çizgisine koymuşlar umudu
Sensiz esenliğimizin üstünü çizmişler
Nicedir bir pencereden deniz güzel değil
Nicedir ısıtıyan insanlığımız sensizliğimizden.

Sen gel bizi yeni vakitlere çıkar.

İlhan Berk

GÜZİN'İN GENÇLİK YILLARI

Ben Güzin'i düşünürken
Güzin'in de düşündükleri vardı
İnce inceydi parmakları
Minnacık bir yüzü vardı

Güzin'in aklında
Atlar arabalar
Daha başka erkekler
Başka hayatlar vardı

Güzin'in kedileri vardı
Benim gibi okşanmak isteyen
Ama sevdanın adı geçsin
Güzin kaşlarını çatardı

Güzin masalların da Güzin'i
Şehzadeler Güzin'in şehzadeleri
Bir büyük defter tutar
Güzin'in hayalleri

Ben odada otururken
Güzin'in de oturduğu odalar vardı
Kendisine ait bir yatağı
Kendi uykuları vardı.

Salâh Birsal

UZAKTA

O, şimdi kırlara çıksam
Ağaçların baharda
Dökülen çiçeklerine benzer
Ekinlerin üstünden geçer rüzgârla
Çayırların arasında gezer

O, şimdi kıyıda dolaşsam
Denizin dalgalarında gelir
Geceleri, lâcivert gökte
Yolumu gösteren yıldız gibidir.

O, şimdi lokantalarda olsam
Kadehlerin parıltısında yüzer
Teninin tazeliği eser
Kapıdan giren havada

Doğrusu o şimdi sağdır
Taşrada küçük bir şehirde yaşar
Gözlerini örgüsünden ayırır arada bir
Akşamla tenhalaşan sokağa dalar

Necati Cumalı

OD

Yazdan kalma günler getirirsin kara kış içinde
Bir serçe dala konar gibi güzel her söylediğin
Don vurur kırağı çalar evrenimi
Yüz güvercin pırr demiş gibi ürkerim her gidişinde

Kulağımı çınlatan aşımı kotaran söküğümü diken
Od düşer su serpersin içime
Şaşırsam sesini duyarım
Deniz kıyılarısın ağustos güneşinde

Arif Damar

GÜNEŞ SAATİ'nden

Ağaçlar denize doğru gidiyor
Deniz karşı dağlara doğru
Gittikçe küçülüyor, ufalıyorum
Olduğum yerde
Nerdeysen uzat ellerini
Başım dönüyor

Necati Cumalı

EVADOKSİYA

İnkâr etmiyorum ki
Öpmesine öptüm Evadoksiya'yı
Hem de Zeyrek yokuşunda öptüm
Sinemaya da götürdüm
Fakat ben o zaman
Deli gibi seviyordum onu
Sanırsam, o da beni seviyordu
Sevmese ıslık çalar mıydı
Saat ondan sonra
Çabuk gel diye

Muzaffer Tayyip Uslu

AŞK İKLİMİ

On sekiz yaşın nisan günleri
Dünya bir kızın gözlerinden ibaret
Hayat bir tas su içimi
Ne zaman oldu aklımda yoktu
Yağmurlar yağdı hatırladım
Yayıldı içime aşk iklimi

Toprak kokusu bu muydu
Böyle miydi benim insanlarım
Ben hiç yoruldum mu severken
Ah bu uzak ses kimin
Şüpheniz olmasın şimdi bile
Düşüp ardına gidebilirim

Talip Apaydın

İNCE ELEK

İçtikçe içesim geliyor gayri ne bilgi ara ne hüner
Beni bu rakıyla başbaşa bırakma
Adam olayım çalışıp para kazanayım
Beni böyle işsiz güçsüz bırakma
Beni uslandır beni yüreklendir
Beni deli edip bırakma
Bilsen nereleri var kalk gidelim
Beni hep buralarda bırakma
Beni aç bırak evsiz urbasız bırak
Beni sensiz bırakma

Beni ne yap biliyor musun
Beni yont beni arıt beni ayıkla

Metin Eloğlu

ANIŞ

Her dakikasını ayrı hatırlarım
Erenköy’de geçen zamanımın
Rüyama girer bir arada
İstanbul bahar ve Türkânım

Bir odamız vardı etrafı sarmaşık
Bostanlara bakardı pencерemiz
O güller kadar taze
Ben ona deli gibi âşık

Bir yastıkta dinlenir başlarımız
Saçlarım saçlarına karışırdı
O güzel bir kızdı ince alımlı
Ne giyse yakışırdı

Yeterki gönüller şen olsun.
Şarkılar söylerdik yolda.
Hep karşıma otururdu, ellerini tutardım,
Akşamları eve dönerken Paraşolda.

Ağaçlar çiçekteydi
Türkânım sağ, beraberimde
İstanbul bahar içindeydi,
Kalbim sevda içinde.

Oktay Rifat

VUSLAT

Bir uykuyu cânanla beraber uyuyanlar,
Ömrün bütün ikbâlini vuslatta duyanlar,
Bir hazzı tükenmez gece sanmakla zamânı,
Görmezler ufuklarda, şafak söktüğü ânı...
Gördükleri rü'ya ezelî bahçedir aşka;
Her mevsimi bir yaz ve esen rüzgârı başka.
Bülbülden o eğlencede feryâd işitilmez;
Gül solmayı; mehtâb, azalıp bitmeyi bilmez...
Gök kubbesi her lâhza, bütün gözlere mâvi...
Zenginler o cennette fakirlerle müsâvi;
Sevdâları hülyalı havuzlarda serinler,
Sonsuz gibi, bir fıskiye âhengini dinler.

Bir rûh, o derin bahçede bir def'a yaşarsa
Boynunda O'nun kolları, koynunda O varsa,
Dalmışsa O'nun saçlarının râyihasiyle,
Sevmekteki efsûnu duyar her nefesiyle.
Yıldızları, boydan boya doğmuş gibi, varlık
Bir mûcize hâlinde o gözlerdedir artık.
Kanmaz, en uzun bûseye, öptükçe susuzdur
Zirâ, susatan zevk, o dudaklardaki tuzdur.
İnsan ne yaratmışsa yaratmıştır o tuzdan...
Bir sır gibidir az çok ilâh olduğumuzdan.

Onlar ki bu güller tutuşan bahçededirler.
Bir gün nereden hangi tesadüfle gelirler?
Aşk, onları sevkettiği günlerde, kaderden
Rüzgâr gibi bir şevk alır, oldukları yerden.
Geldikleri yol, ömrün ışıktan yoludur o;
Alemde bir akşam ne semavî koşudur o!
Dört atlı o gerdûne, gelirken dolu dizgin,
Sevmiş iki rûh ufku görürler daha engin,
Simaları her lâhza parıldar bu zaferle;
Gök, her tarafından, donanır meş'alelerle!

Bir uykuyu cânanla beraber uyuyanlar,
Varlıkta bütün zevki o cennette duyanlar
Dünyayı unutmuş bulunurken o sulara,
-Zâlim saat ihmâl edilen vakti çalar da-
Bir ân uyanırlarsa lezîz uykularından,
Baştanbaşa, her yer kesilir kapkara, zindan...
Bir fâciadır böyle bir âlemde uyanmak...
Günden güne, hicranla bunalmış gibi, yanmak...
Ey tâli! Ölümünden de beterdir bu karanlık!
Ey aşk! O gönüller sana mâloldular artık!
Ey vuslat! O âşıkları efsûnuna râmet!
Ey tatlı ve ulvî gece! Yıllarca devam et!

Yahya Kemal Beyatlı

TENTATION

Bana yaşadığın şehrin kapılarını aç.
Sana diyeceklerim söylemekle bitmez.
Yıllardır yaşamamdan çaldığım zamanlar
Adına düğümlendi.

Bana yaşadığın şehirleri aç.
Başka şehirleri özleyelim orada seninle.
Bu evler, bu sokaklar, bu meydanlar
İkimize yetmez.

Özdemir Asaf

ŞİİRLER ŞİİRİ

Yazdığım şiirler içinde benim
Bir tanesi öyle içten öyle güzel
Jale mutlaka siz de beğenirsiniz
Bir yeri var hele bütün yazılanlara bedel

Sizsiniz Jale o satırlarda adı geçen
Beyhan sizsiniz Güzin siz
Siz eskiden benim şiirlerime
Hep birden girerdiniz

Siz ki keskin kokuydunuz dünyadan
Yeşildiniz parlaktınız tizdiniz
Siz aşkın kuvvetiydiniz
On sekizinde ve baharda

Salâh Birscl

Aşkın, sevginin, lirizmin şiirdeki izini süren
100 Aşk Şiiri, şairlerin genel eğilimlerini
resmeden şiirlerden oluşuyor.

Türk şiirinin güçlü sesi, İkinci Yeni'nin öncü ve
kurucu şairi Cemal Süreya'nın edebiyatımızın
özel kalemlerinden seçtiği aşk şiirleri, Divan
şiirinin parıltılı ve geniş zamanı içinde dönen aşk
anlayışından uzaklaşan Türk şiirinde, 1923 ve 1940
sonrasında yazılan şiirlere ruh veren bir perspektifle
okuyucusunu baş başa bırakıyor.

"Aşkın büyük bir tutku olması ya da büyük bir
tutku halinde şiire akması ilk Yahya Kemal ve
Ahmet Haşim'le başlamıştır," diyen Cemal Süreya,
kendisine yeni yollar arayarak, dal budak sararak
genişleyen, kendi yatağında akan şiirimizin aşka
nasıl baktığını elinizdeki bu özel
antolojide gösteriyor.

ISBN 978-975-10-3658-2

9 789751 036582

f/inkilap.yayinlari

t/inkilapkitabevi

inkilapkitabevi

Online alışveriş: www.inkilap.com